

**Informacja dotycząca adekwatności kapitałowej
Banku Spółdzielczego w Gliwicach podlegająca
ujawnieniu
na dzień 31.12.2019 roku**

Gliwice, lipiec 2020 r.

Spis treści

1	Wprowadzenie.....	4
1.1	Organy Banku.....	5
1.2	Przedmiot działalności.....	5
1.3	Podstawa sporządzenia Polityki informacyjnej	6
1.4	Oświadczenie Zarządu Banku Spółdzielczego w Gliwicach w zakresie informacji podlegającej ujawnieniu	7
2	Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem.....	7
2.1	Ogólne założenia systemu zarządzania ryzykiem	7
2.2	Identyfikowane przez Bank obszary ryzyka.....	8
2.3	Kluczowe cele w procesie zarządzania ryzykiem	9
2.4	Regulacje wewnętrzne w zakresie systemu zarządzania ryzykiem.....	12
2.5	Struktura organizacyjna systemu zarządzania ryzykiem.....	15
2.6	Zakres i charakter systemów raportowania pomiarów ryzyka	17
2.7	Informacje ujawniane w trybie art. 435 Rozporządzenia CRR	21
2.8	Oświadczenie Zarządu Banku Spółdzielczego w Gliwicach w zakresie profilu ryzyka	22
3	Fundusze własne.....	24
4	Wymogi kapitałowe	25
4.1	Opis metody stosowanej do oceny adekwatności kapitałowej.....	25
4.2	Ekspozycje i wartość ekspozycji ważonej ryzykiem dla ryzyka kredytowego	26
4.3	Wymogi kapitałowe dotyczące wszystkich obszarów ryzyka.....	26
5	Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta.....	27
6	Bufory kapitałowe.....	27
7	Wskaźniki globalnego znaczenia systemowego	28
8	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego.....	28
8.1	Ogólne założenia strategii zarządzania ryzykiem kredytowym	28
8.2	Definicje pozycji przeterminowanych i pozycji o utraconej wartości	28
8.3	Pozostałe istotne założenia procesu określania korekt	29
8.4	Całkowita i średnia kwota ekspozycji	29
8.5	Rozkład geograficzny ekspozycji.....	30
8.6	Rozkład branżowy ekspozycji	30
8.7	Struktura ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności.....	31

8.8	Uzgodnienie zmian korekt o ryzyko kredytowe dla ekspozycji o utraconej wartości	32
8.9	Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych.....	33
8.10	Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania	33
8.11	Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy.....	34
8.12	Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowanie egzekucyjne	34
9	Aktywa wolne od obciążeń	34
10	Korzystanie z ECAI	34
11	Ekspozycja na ryzyko rynkowe	35
12	Ryzyko operacyjne.....	35
13	Ryzyko płynności	38
14	Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym	47
15	Ekspozycje na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym	49
16	Ekspozycje na pozycje sekurytyzacyjne	51
17	Polityka w zakresie wynagrodzeń.....	51
18	Dźwignia finansowa	53
19	Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego	54
20	Stosowanie technik ograniczenia ryzyka	54
20.1	Zasady i procedury dotyczące kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych	54
20.2	Zasady i procedury wyceny zabezpieczeń i zarządzania nimi	55
20.3	Opis głównych rodzajów zabezpieczeń przyjmowanych przez Bank.....	55
20.4	Główne rodzaje gwarantów i kontrahentów kredytowych instrumentów pochodnych	58
20.5	Informacje na temat koncentracji w zakresie ograniczania ryzyka kredytowego	58
21	Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego	59
22	Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego.....	59
23	Podsumowanie.....	59

1 Wprowadzenie

Bank Spółdzielczy w Gliwicach jest spółdzielnią. Bank prowadzi działalność na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz.U. z 2016 r., poz. 1826 z późn. zm.);
- 2) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2016 r., poz. 1988 z późn. zm.);
- 3) ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2016 r., poz. 21 z późn. zm.).

Podstawowym aktem regulującym organizację Banku jest Statut Banku Spółdzielczego w Gliwicach. Bank wpisany został do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000044344, z dniem 03.10.2001 r. Akta rejestrowe Banku przechowywane są w Sądzie Rejonowym w Gliwicach Wydział X Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, mającym siedzibę w Gliwicach przy ul. Powstańców Warszawy 23, 44-101 Gliwice.

Bank posiada REGON nr: 000496521.

Bank posiada NIP nr 631-01-01-649.

Bank w 2019 roku prowadził działalność w następujących jednostkach organizacyjnych zlokalizowanych w:

- 1) Gliwicach;
- 2) Rudzie Śląskiej, działalność zakończona w dniu 31.10.2019 r.;
- 3) Pyskowicach;
- 4) Lublińcu;
- 5) Rudzińcu, działalność zakończona w dniu 31.03.2019 r.;
- 6) Sośnicowicach;
- 7) Ciasnej.

Bank od 2002 r. zrzeszony jest z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A., mającym siedzibę w Warszawie przy ul. Grzybowskiej 81, a ponadto na mocy umowy z dnia 31.12.2015 roku przystąpił do Systemu Ochrony Instytucjonalnej Banku BPS.

Bank Spółdzielczy w Gliwicach nie działa w grupie kapitałowej i nie posiada podmiotów zależnych i dominujących.

1.1 Organy Banku

Organami Banku są:

- 1) Walne Zgromadzenie Przedstawicieli, zastąpione ze względu na ilość członków przez Zebranie Przedstawicieli Członków;
- 2) Rada Nadzorcza;
- 3) Zarząd;
- 4) Zebrania Grup Członkowskich.

W okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. Rada Nadzorcza pracowała w składzie:

- 1) Władysław Wolak – Przewodniczący Rady Nadzorczej;
- 2) Andrzej Krzesiński – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej;
- 3) Marzenna Szymczak – Błahut – Sekretarz Rady Nadzorczej;
- 4) Antoni Berbesz – Przewodniczący Komisji Rewizyjnej;
- 5) Joachim Wysocki – Członek Komisji Rewizyjnej;
- 6) Jerzy Gawłowski – Członek Komisji Rewizyjnej;
- 7) Andrzej Zarzycki – Członek Rady Nadzorczej.

W okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. Zarząd pracował w składzie:

- 1) Krzysztof Kochański – Prezes Zarządu;
- 2) Ewa Karkocha – Wiceprezes Zarządu;
- 3) Jolanta Siemieniaka – Wiceprezes Zarządu;
- 4) Stanisław Ogryzek – Wiceprezes Zarządu.

1.2 Przedmiot działalności

Bank Spółdzielczy w Gliwicach posiada uprawnienie do prowadzenia działalności na terenie całego kraju. Przedmiot działania Banku Spółdzielczego obejmował na dzień 31.12.2019 r. następujące czynności bankowe:

- 1) przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów;
- 2) prowadzenie innych rachunków bankowych;
- 3) udzielanie kredytów;
- 4) udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych;
- 5) przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych;

- 6) udzielanie pożyczek pieniężnych;
- 7) operacje czekowe i wekslowe;
- 8) wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu;
- 9) nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych;
- 10) przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych - jednak w tym przedmiocie Bank nie posiada aktualnej oferty;
- 11) udzielanie i potwierdzanie poręczeń;
- 12) prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych;
- 13) pośredniczenie w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym. Przekazy pieniężne dokonywane są za pośrednictwem Banku Zrzeszającego.

1.3 Podstawa sporządzenia Polityki informacyjnej

1. Niniejsza informacja została sporządzona zgodnie z zasadami określonymi między innymi w:
 - 1) Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych - zwane CRR;
 - 2) Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach z dnia 06.03.2017r.;
 - 3) Rekomendacji P – Komisji Nadzoru Finansowego;
 - 4) Ustawie Prawo bankowe;
 - 5) Zasadach Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego;
 - 6) Statucie Banku Spółdzielczego w Gliwicach;
 - 7) Polityce informacyjnej Banku Spółdzielczego w Gliwicach.
2. Niniejszy dokument obejmuje, z zastrzeżeniem ust. 3 i ust. 4, wszystkie informacje określone w części ósmej Rozporządzenia, o którym mowa w ust. 1 pkt .1).
3. Bank nie ujawnia informacji uznanych za nieistotne tj. gdy ich pominięcie nie zmieni oceny użytkownika opierającego się na Informacji podlegającej ujawnieniu, przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych.

4. Bank nie ujawnia informacji zastrzeżonych lub poufnych. Informacje uznaje się za zastrzeżone, jeżeli ich podanie do wiadomości publicznej osłabiłoby jego pozycję konkurencyjną. Informacje uznaje się za poufne, jeśli Bank zobowiązał się wobec klienta do zachowania poufności.

1.4 Oświadczenie Zarządu Banku Spółdzielczego w Gliwicach w zakresie informacji podlegającej ujawnieniu

Zarząd Banku Spółdzielczego w Gliwicach oświadcza, że dane zawarte w niniejszej informacji podlegającej ujawnieniu według stanu na dzień 31.12.2019 r. są adekwatne do stanu faktycznego. Ponadto Zarząd Banku Spółdzielczego w Gliwicach oświadcza, że przyjęty system zarządzania ryzykiem jest adekwatny do profilu ryzyka towarzyszącego działalności Banku oraz Strategii Banku.

Zarząd Banku:

Krzysztof Kochański – Prezes Zarządu Banku Spółdzielczego w Gliwicach
Ewa Karkocha - Wiceprezes Zarządu Banku Spółdzielczego w Gliwicach
Stanisław Ogryzek – Wiceprezes Zarządu Banku Spółdzielczego w Gliwicach

2 Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem

2.1 Ogólne założenia systemu zarządzania ryzykiem

Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka. Podstawę formalną procesu zarządzania ryzykiem stanowi Ogólna Strategia zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Gliwicach.

Zarząd Banku przyjął sformalizowane zasady: identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli ryzyka. Uwzględnia on ryzyko wynikające z działalności planowanej do podjęcia w przyszłości.

Rada Nadzorcza Banku pełni ogólny nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem oraz procesem oceny adekwatności kapitałowej. Do kompetencji przedmiotowego organu należy ocena skuteczności systemu zarządzania ryzykiem.

Rada Nadzorcza pełni szczególną rolę jako organ uprawniony do zatwierdzania akceptowalnego poziomu ryzyka (apetytu na ryzyko) oraz zatwierdzania i monitorowania realizacji polityk zarządzania poszczególnymi obszarami ryzyka.

2.2 Identyfikowane przez Bank obszary ryzyka

Bank zidentyfikował i uznaje za istotne następujące ryzyka:

- 1) ryzyko kredytowe (kontrahenta);
- 2) ryzyko rezydualne;
- 3) ryzyko koncentracji, w tym koncentracji zaangażowań;
- 4) ryzyko rynkowe tj. ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym i ryzyko walutowe;
- 5) ryzyko operacyjne;
- 6) ryzyko płynności;
- 7) ryzyko kapitałowe – niewypłacalności, w tym ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej;
- 8) ryzyko biznesowe;
- 9) ryzyko braku zgodności.

Dodatkowo wskutek wystąpienia przesłanek określonych w Polityce zarządzania ryzykiem modeli, Bank może uznać również za istotne ryzyko modeli.

Bank dokonuje ponadto identyfikacji innych obszarów ryzyka towarzyszącego jego działalności, który to proces ma charakter ciągły. W przypadku, gdy bank zidentyfikuje ryzyko dokonuje analizy jego istotności. Ryzyko uznaje się za istotne w przypadku spełnienia przynajmniej jednego z poniższych warunków:

- 1) w czterech kolejnych kwartałach bank wyznaczył wewnętrznych wymóg kapitałowy dla danego ryzyka;
- 2) w czterech kolejnych kwartałach dane ryzyko uznano za wysokie w kontekście przeprowadzanych testów warunków skrajnych (jeśli bank przeprowadza takie testy dla danego ryzyka), w przypadku testów przeprowadzanych w okresach kwartalnych

lub z dwóch kolejnych pomiarów w kontekście przeprowadzanych testów warunków skrajnych wynika, iż dane ryzyko uznano za wysokie, w przypadków testów przeprowadzanych rzadziej niż raz w kwartale.

W przypadku gdy bank uzna dane ryzyko za istotne wdraża pisemne procedury, które winny obejmować w szczególności zasady polityki oraz instrukcje zarządzania danym ryzykiem.

2.3 Kluczowe cele w procesie zarządzania ryzykiem

Podstawowy cel procesu zarządzania ryzykiem w Banku stanowi utrzymanie założonej rentowności, przy jednoczesnym utrzymaniu bezpieczeństwa działalności, determinowanego skalą i profilem ryzyka.

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:

- 1) dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu.
- 2) stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki.
- 3) monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka.
- 4) wyznaczanie wymogów kapitałowych z poszczególnych obszarów ryzyka.

W ramach obszarów ryzyka uznanych za istotne bank wyznaczył cele strategiczne, które obejmują w szczególności:

- 1) W zakresie ryzyka kredytowego i rezydualnego:
 - a) utrzymanie dotychczasowego profilu ryzyka;
 - b) utrzymanie lub ograniczenie skali ryzyka kredytowego, stosownie do przyjętego apetytu na ryzyko;
 - c) utrzymanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakościowym i ilościowym portfela kredytowego;
 - d) stałe doskonalenie narzędzi oceny i niwelacji ryzyka kredytowego (w tym prawnych zabezpieczeń);
 - e) stałe doskonalenie jakości działalności kredytowej.
- 2) W zakresie ryzyka płynności:
 - a) utrzymanie płynności bieżącej, krótkoterminowej i długoterminowej Banku;
 - b) rozwijanie działalności handlowej oraz inwestycyjnej w granicach zatwierdzonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą, przy założeniu zachowania bezpieczeństwa finansowego Banku, postanowień nadzorczych rekomendacji oraz norm płynności i adekwatności kapitałowej;

- c) zwiększenie potencjału operacyjnego na rynku międzybankowym w celu efektywnego zarządzania kapitałem i płynnością Banku, w tym zapobiegania stratom w wyniku ponoszenia dodatkowych kosztów związanych z utrzymaniem płynności oraz wykorzystania możliwości osiągnięcia zysku w ramach przyjętych założeń i limitów;
 - d) wdrażanie rozwiązań wspomagających zarządzanie w sytuacjach kryzysowych zagrożenia płynności;
 - e) stosowanie zasad i norm pomiaru płynności zgodnych z założeniami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz z założeniami Rekomendacji P Komisji Nadzoru Finansowego;
 - f) utrzymywanie zasad zarządzania ryzykiem płynności zgodnych ze strategią Systemu Ochrony Instytucjonalnej Banku BPS.
- 3) W zakresie ryzyka operacyjnego:
- a) ograniczanie występowania strat operacyjnych oraz dążenie do ich zminimalizowania, a także osiągnięcie jak najwyższych standardów zarządzania tym ryzykiem, jak również utrzymanie bezpieczeństwa Banku i jego zasobów na akceptowalnym poziomie;
 - b) wdrożenie skutecznego procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym, adekwatnego do aktualnego profilu ryzyka;
 - c) wdrożenie skutecznych systemów monitorowania i kontroli wewnętrznej;
 - d) wdrożenie planu utrzymania ciągłości działania;
 - e) pełna implementacja założeń Rekomendacji D Komisji Nadzoru Finansowego.
- 4) W zakresie ryzyka stopy procentowej:
- a) utrzymanie profilu i skali ryzyka stopy procentowej w Banku na poziomie nie wyższym niż akceptowany;
 - b) prowadzenie działań mających na celu zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej w ramach prawidłowego zarządzania aktywami i pasywami;
 - c) utrzymanie zmienności wyniku odsetkowego w granicach niezagrażających realizacji planu finansowego i adekwatności kapitałowej Banku;
 - d) utrzymanie profilu ryzyka stopy procentowej w Banku na poziomie nie wyższym niż akceptowany;

- e) prowadzenie działań mających na celu zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej w ramach prawidłowego zarządzania aktywami i pasywami.
- 5) W zakresie ryzyka walutowego:
- a) ocena ryzyka walutowego dotycząca wdrażania nowych produktów;
 - b) prowadzenie działań mających na celu zabezpieczenie ryzyka walutowego w ramach prawidłowego zarządzania aktywami i pasywami;
 - c) ustalenie bezpiecznych limitów na podstawie danych historycznych i monitorowanie ich.
- 6) W zakresie ryzyka niewypłacalności, w tym ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej:
- a) utrzymanie korelacji pomiędzy wartością funduszy własnych, a poziomem ryzyka towarzyszącego działalności banku, w zgodzie z przyjętą strukturą alokacji;
 - b) utrzymywanie stabilnego poziomu wyniku finansowego, którego znaczna część będzie zasilala fundusz zasobowy;
 - c) utrzymywanie łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie wymogów określonych w ramach Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, zwanego dalej Rozporządzeniem CRR, z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zwanego dalej Rozporządzeniem CRR.
- 7) W zakresie ryzyka koncentracji:
- a) dążenie do utrzymywania wskaźników koncentracji na poziomie nie przekraczającym ustalonych limitów, w tym limitu określonego w art. 395 Rozporządzenia CRR;
 - b) utrzymanie dotychczasowego profilu ryzyka koncentracji, w tym koncentracji branżowej, koncentracji w jednolity instrument finansowy i koncentracji zabezpieczeń, w zgodzie z postanowieniami Rekomendacji C Komisji Nadzoru Finansowego;
 - c) prowadzenie działań mających na celu zabezpieczenie ryzyka koncentracji w ramach prawidłowego zarządzania aktywami i pasywami;
 - d) wyznaczenie limitów uniemożliwiających zaangażowanie się banku powyżej akceptowanego poziomu ryzyka.
- 8) W zakresie ryzyka braku zgodności:
- a) zapewnienie zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi;

- b) zapewnienie zgodności procesów realizowanych w Banku z obowiązującymi regulacjami wewnętrznymi Banku;
 - c) minimalizowanie negatywnych skutków nieprzestrzegania regulacji zewnętrznych, wewnętrznych oraz przyjętych standardów postępowania;
 - d) dostosowanie narzędzi informatycznych do zmieniających się przepisów zewnętrznych i wewnętrznych.
- 9) W zakresie ryzyka biznesowego:
- a) zapewnienie realizacji założeń strategicznych i planów finansowych banku;
 - b) realizację założeń dotyczących wypracowywanego wyniku finansowego Banku;
 - c) minimalizację skutków wpływów wahań koniunkturalnych na funkcjonowanie Banku.

2.4 Regulacje wewnętrzne w zakresie systemu zarządzania ryzykiem

Bank posiada przygotowane w formie pisemnej strategię, polityki i procedury zarządzania ryzykiem, które obejmują:

- 1) w zakresie ryzyka kredytowego i kontrahenta:
 - a) kryteria oceny zdolności kredytowej klientów banku, umożliwiające ograniczanie ryzyka kredytowego związanego z produktami i usługami, które bank oferuje;
 - b) system klasyfikacji ekspozycji kredytowych do kategorii ryzyka i tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banku, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz. U. Nr 235, poz. 1589, z późn. zm.) lub system identyfikacji ekspozycji kredytowych, które utraciły wartość, dokonywania odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości bilansowych ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw na pozabilansowe ekspozycje kredytowe, zasady dywersyfikacji portfela ekspozycji kredytowych, stosowne do ustalonego przez bank dopuszczalnego poziomu ryzyka kredytowego, z uwzględnieniem rynków, na których działa bank;
- 2) w zakresie ryzyka rezydualnego - pisemne zasady i procedury zarządzania ryzykiem wynikającym z mniejszej niż założona przez bank skuteczności stosowanych w banku technik ograniczania ryzyka kredytowego;
- 3) w zakresie ryzyka koncentracji - pisemne procedury zarządzania ryzykiem koncentracji określonych w ramach Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, zwanego dalej „Rozporządzeniem CRR”, z dnia 26 czerwca 2013 r.

w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz Rekomendacji C Komisji Nadzoru Finansowego;

- 4) w zakresie ryzyka wynikającego ze zmian warunków makroekonomicznych – zasady zarządzania i zabezpieczania się przed ryzykiem wynikającym ze zmian warunków makroekonomicznych oraz jego wpływem na wysokość minimalnych wymogów kapitałowych w przyszłości;
- 5) w zakresie ryzyka rynkowego - procedury pozwalające na pomiar i zarządzanie elementami ryzyka rynkowego, które bank uznaje za istotne;
- 6) w zakresie ryzyka stopy procentowej w portfelu bankowym – procedury zarządzania ryzykiem wynikającym z możliwych zmian stóp procentowych, w odniesieniu do pozycji zaliczanych do portfela bankowego, obejmujące w szczególności testy warunków skrajnych mające na celu ustalenie, jakiej wielkości zmiany wartości ekonomicznej banku nastąpią przy założeniu nagłej i nieoczekiwanej zmiany poziomu stóp procentowych o 200 punktów bazowych;
- 7) w zakresie ryzyka operacyjnego:
 - a) procedury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym zasady identyfikacji, rejestracji i monitorowania straty z tytułu ryzyka operacyjnego oraz przyjęte przez bank określenie ryzyka operacyjnego dla potrzeb stosowania tych procedur, uwzględniające zdarzenia charakteryzujące się niską częstotliwością występowania, lecz wysokimi stratami;
 - b) plany utrzymania ciągłości działania zapewniające ciągłe i niezakłócone działanie banku oraz plany awaryjne służące zapewnieniu możliwości prowadzenia bieżącej działalności banku i ograniczeniu strat w przypadku wystąpienia niekorzystnych zdarzeń wewnętrznych i zewnętrznych mogących poważnie zakłócić tę działalność;
 - c) zasady zarządzania kadrami (zasobami ludzkimi), w tym rekrutacji, monitorowania potrzeb kadrowych oraz planowania zaplecza kadrowego (kadry rezerwowej);
 - d) zasady zarządzania ryzykiem powierzenia wykonywania czynności podmiotom zewnętrznym;
- 8) w zakresie ryzyka płynności:
 - a) procedury zarządzania płynnością z uwzględnieniem podziału kompetencji i odpowiedzialności;
 - b) metody identyfikacji, pomiaru oraz monitorowania płynności;
 - c) testy warunków skrajnych obejmujące testy scenariuszowe oraz odwrócone;

- d) plany awaryjne zapewniające niezakłócone prowadzenie działalności z uwzględnieniem zachowania płynności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych.

W konsekwencji zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest w oparciu o opracowane w formie pisemnej i przyjęte przez Zarząd, a w przypadku strategii i polityk także zatwierdzone przez Radę Nadzorczą:

- 1) strategię w zakresie zarządzania wszystkimi obszarami materialnego ryzyka na jakie bank jest narażony;
- 2) polityki, a w szczególności:
 - a) Politykę zarządzania ryzykiem kredytowym;
 - b) Politykę zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych;
 - c) Politykę zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie;
 - d) Politykę inwestycyjną;
 - e) Politykę zarządzania ryzykiem koncentracji zaangażowań;
 - f) Politykę informacyjną;
 - g) Politykę zgodności;
 - h) Politykę zarządzania ryzykiem operacyjnym;
 - i) Politykę zarządzania ryzykiem płynności;
 - j) Politykę zarządzania ryzykiem stopy procentowej;
 - k) Politykę zarządzania ryzykiem walutowym;
 - l) Politykę kapitałową;
 - m) Politykę dywidendową;
 - n) Politykę depozytową;
 - o) Politykę powierzania czynności podmiotom zewnętrznym;
 - p) Politykę bezpieczeństwa danych osobowych;
 - q) Politykę bezpieczeństwa informacji;
 - r) Polityki zarządzania pozostałymi obszarami ryzyka, które bank uznał za istotne.
- 3) instrukcje, które odnoszą się do zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, które bank w strategiach określił jako istotne;
- 4) ogólny podział obowiązków, tylko w przypadku ryzyka uznanego za istotne.
Strategie zarządzania ryzykiem określają między innymi:
 - 1) definicję ryzyka;
 - 2) profil ryzyka;

3) cele strategiczne banku;

Polityki zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka określają między innymi:

- 1) poziom apetytu na ryzyko;
- 2) organizację zarządzania ryzykiem;
- 3) podział odpowiedzialności i zadania w zakresie zarządzania ryzykiem.

Instrukcje zarządzania ryzykiem określają między innymi:

- 1) podział obowiązków i odpowiedzialności pracowników, stosownie do struktury organizacyjnej Banku;
- 2) zasady współpracy jednostek organizacyjnych Banku;
- 3) zasady zarządzania ryzykiem bankowym, w tym zasady:
 - a) identyfikowania ryzyka;
 - b) pomiaru ryzyka;
 - c) monitorowania ryzyka;
 - d) kontroli ryzyka;
 - e) zasady ograniczania ryzyka;
 - f) zasady ustalania limitów i wyznaczania ich wielkości.

Do zapoznania się z procedurami i ich przestrzegania są zobowiązani wszyscy pracownicy Banku, w szczególności pracownicy uczestniczący w procesie zarządzania ryzykiem. Procedury podlegają regularnej weryfikacji w celu ich dostosowania do zmian profilu ryzyka Banku i otoczenia gospodarczego.

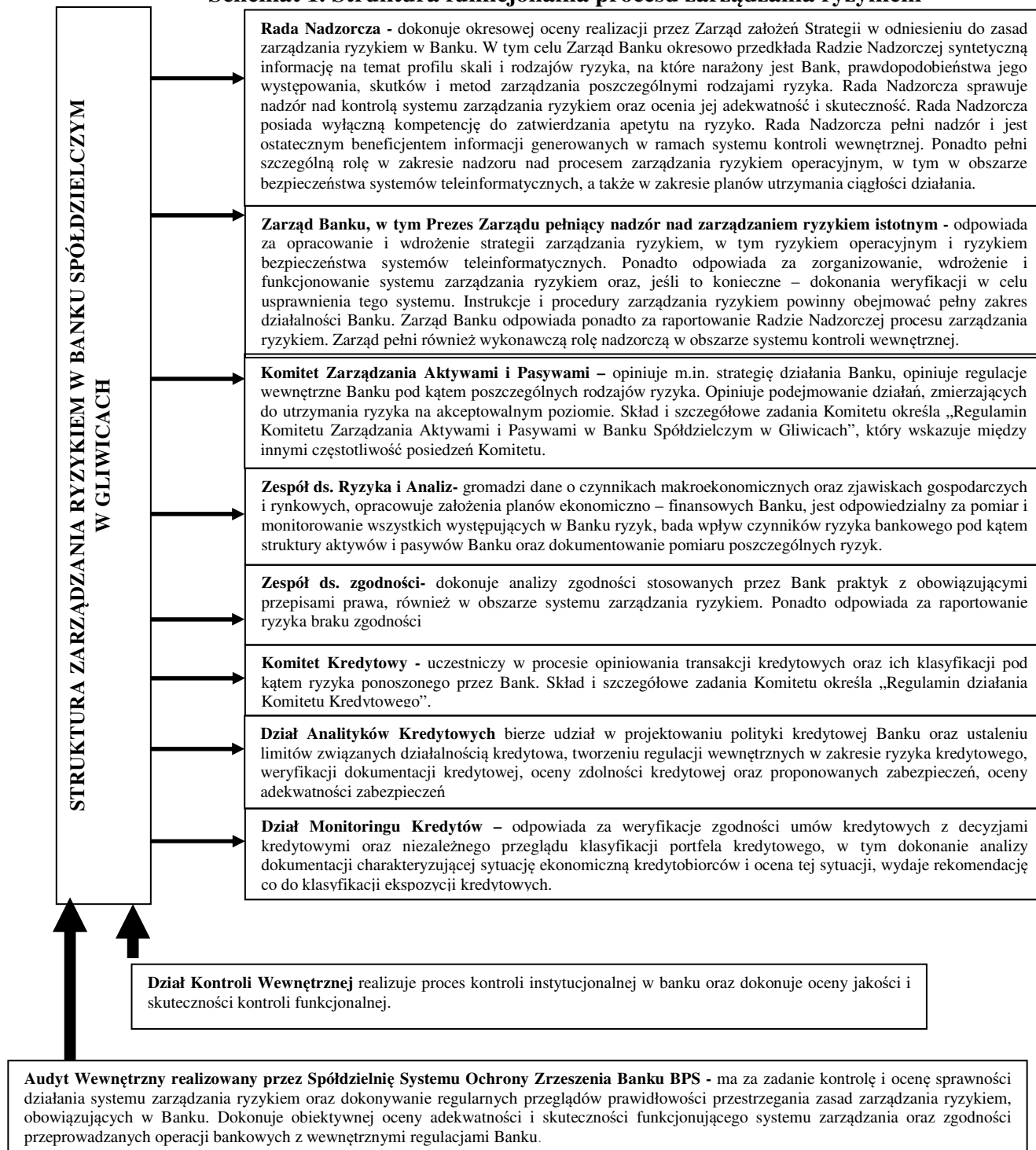
2.5 Struktura organizacyjna systemu zarządzania ryzykiem

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

- 1) Rada Nadzorcza;
- 2) Zarząd, w tym Prezes Zarządu pełniący nadzór nad zarządzaniem ryzykiem istotnym;
- 3) Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami;
- 4) Komitet Kredytowy;
- 5) Zespół ds. Ryzyk i Analiz;
- 6) Zespół ds. zgodności;
- 7) Dział Kontroli Wewnętrznej;
- 8) Audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia Banku BPS;

- 9) Dział Analityków Kredytowych;
- 10) Dział Monitoringu Kredytów;
- 11) Pozostali pracownicy Banku.

Schemat 1. Struktura funkcjonalna procesu zarządzania ryzykiem

Bank realizuje na wszystkich poziomach struktury organizacyjnej zasadę oddzielenia funkcji operacyjnych od funkcji w ramach procesów: pomiaru, monitorowania, akceptowania i kontrolowania ryzyka. Jednocześnie Bank zapewnia, aby Członkowie Zarządu oraz odpowiedni pracownicy posiadali właściwe kompetencje.

2.6 Zakres i charakter systemów raportowania pomiarów ryzyka

W Banku przyjęto sformalizowany system pomiaru ryzyka, który obejmuje w szczególności następujące procesy:

- 1) identyfikacja ryzyka;
- 2) pomiar ryzyka;
- 3) ocena ryzyka;
- 4) monitorowanie ryzyka;
- 5) raportowanie ryzyka;
- 6) kontrola ryzyka.

Przyjęte przez Bank zasady pomiaru ryzyka opierają się na narzędziach formalnych w postaci procedur oraz narzędziach infrastrukturalnych w postaci systemów informatycznych. Taka struktura umożliwia kompleksową realizację funkcji określonych w ramach wyżej wymienionych procesów.

Zasadniczy element systemu zarządzania ryzykiem stanowi system informacji zarządczej. Przyjęte w tym zakresie przez Bank rozwiązania umożliwiają właściwy przekaz informacji między komórkami odpowiedzialnymi za pomiar ryzyka, a Zarządem i Radą Nadzorczą. Sporządzane raporty dotyczące poszczególnych segmentów ryzyka określają co najmniej: skalę ryzyka, źródła jego materializacji, profil ryzyka, wykorzystanie limitów ograniczających ryzyko i narażenie funduszy własnych w konsekwencji występowania danego ryzyka.

Szczególną rolę – jako odbiorca – pełni w systemie informacji zarządczej Rada Nadzorcza Banku. Otrzymuje ona kompleksową informację dotyczącą ryzyka towarzyszącego działalności Banku, z uwzględnieniem bezpośredniej informacji z zakresu działalności Działu Kontroli Wewnętrznej.

Proces zarządzania ryzykiem jest objęty kompleksowym systemem raportowania, opartym na wykorzystaniu narzędzi informatycznych i teleinformatycznych. Zakres raportowania dla każdego obszaru ryzyka określono w regulacjach wewnętrznych Banku. Obejmuje on raportowanie bezpośrednie cykliczne, uwzględniające rozwiązania strukturalne

banku oraz raportowanie bezpośrednie doraźne, którego odbiorcami są Zarząd i Rada Nadzorcza. System doraźny obejmuje w szczególności raportowanie na temat przekroczenia limitów ograniczających skalę ryzyka. Częstotliwość raportowania ryzyka jest dostosowana do profilu jego poszczególnych obszarów. W przypadku ryzyka istotnego minimalny okres raportowania ustalony został na jeden miesiąc.

System raportowania obejmuje przekazywanie raportów w formie elektronicznej i papierowej z uwzględnieniem różnej częstotliwości, która jest dostosowana do konkretnego obszaru zarządzania ryzykiem.

Sporządzane raporty, w zależności od specyfiki sprawozdawanego obszaru, zawierają zarówno informacje ilościowe, jak i jakościowe, z uwzględnieniem rekomendacji działań ograniczających skalę ryzyka.

W ramach przyjętych systemów pomiaru i zarządzania ryzykami Bank wykorzystuje wskazane poniżej metody i narzędzia.

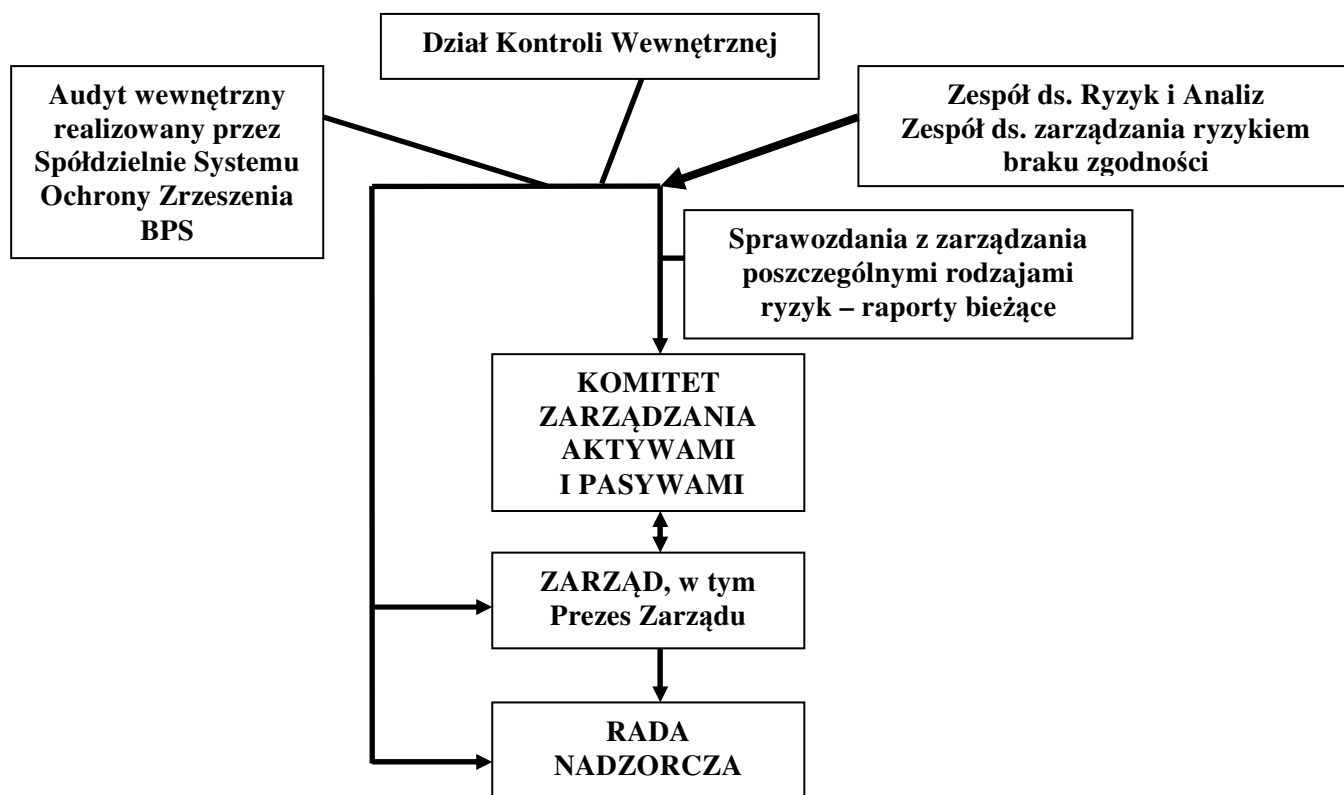
- 1) W zakresie ryzyka kredytowego i ryzyka koncentracji Bank dokonuje między innymi pomiaru:
 - 1) zaangażowania w poszczególne rodzaje ekspozycji kredytowych;
 - 2) jakości portfela kredytowego wyrażonej relacją ekspozycji przeterminowanych do globalnej wartości portfela ekspozycji bilansowych;
 - 3) wykorzystania limitów koncentracji zaangażowań określonych w art. 395 Rozporządzenia CRR;
 - 4) zaangażowania i jakości detalicznych ekspozycji kredytowych;
 - 5) zaangażowania i jakości ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie;
 - 6) narażenia wyniku finansowego w konsekwencji realizacji scenariuszy testów warunków skrajnych.
- 2) W zakresie ryzyka płynności Bank korzysta z następujących narzędzi:
 - a) analizy przepływów w kontekście płynności dziennej i śróddziennej;
 - b) metody luki płynności, przy założeniu urealnienia przepływu środków pieniężnych;
 - c) analizy wskaźnikowej obejmującej między innymi ocenę podstawowych mierników płynności;
 - d) analizy koncentracji w zakresie poszczególnych grup aktywów i pasywów;
 - e) metody wyznaczania osadu we wkładach oraz krótkoterminowych prognoz depozytów niestabilnych, z uwzględnieniem wskaźników zrywalności;

- f) analizy nadwyżki płynności;
 - g) analizy wskaźników wczesnego ostrzegania;
 - h) pogłębionej analizy długoterminowych źródeł finansowania aktywów;
 - i) analizy nadzorczych miar płynności, w tym miar określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych;
 - j) przeprowadzanie i analizowanie testów warunków skrajnych obejmujących kryzys wewnętrzny, zewnętrzny i łączny;
 - k) tworzenie i testowanie rocznych planów awaryjnych utrzymania płynności;
 - l) analizę czynników FTP w kontekście wpływu zabezpieczenia przez ryzykiem utraty płynności na rentowność działalności banku.
- 3) W zakresie ryzyka stopy procentowej Bank wykorzystuje następujące metody:
- a) metodę analizy luki niedopasowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stopy procentowej;
 - b) analizę narażenia funduszy własnych i wyniku odsetkowego na ryzyko stopy procentowej, w kontekście realizacji scenariuszy testów warunków skrajnych;
 - c) analizę ryzyka bazowego, z uwzględnieniem testów warunków skrajnych;
 - d) prognozę stóp referencyjnych oraz analizę prognozowanego wyniku odsetkowego, z uwzględnieniem możliwych wariantów odchyleń;
 - e) analizę ryzyka bazowego.
- 4) W zakresie ryzyka walutowego Bank dokonuje oceny w obszarze następujących zagadnień:
- a) analizy całkowitej pozycji walutowej oraz jej relacji do wartości funduszy własnych;
 - b) analizy indywidualnych pozycji walutowych dla poszczególnych walut z uwzględnieniem ich relacji do wartości funduszy własnych;
 - c) analizy udziału poszczególnych walut w sumie bilansowej netto;
 - d) analizy przestrzegania limitów dla pozycji walutowych;
 - e) prospektywnej analizy zmian na rynku walutowym;
 - f) analiz narażenia wyniku finansowego w konsekwencji realizacji scenariuszy testów warunków skrajnych.

- 5) W zakresie ryzyka operacyjnego Bank wykorzystuje w szczególnym stopniu rolę wszystkich pracowników, którzy zobligowani są do precyzyjnej identyfikacji i rejestracji incydentów generujących ryzyko operacyjne. Analiza w przedmiotowym zakresie obejmuje: oszacowanie skali incydentów, ocenę skuteczności działań podejmowanych w ramach redukcji ryzyka oraz ocenę kluczowych wskaźników ryzyka. Działania w obszarze identyfikacji i pomiaru ryzyka operacyjnego prowadzą do budowy ogólnej mapy ryzyka. Szczególną rolę w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym pełnią narzędzia wykorzystywane w obszarze bezpieczeństwa teleinformatycznego. Jedno z podstawowych narzędzi wspomagających są plany utrzymania ciągłości działania oraz testy ich skuteczności.
- 6) W zakresie ryzyka kapitałowego Bank bada wykorzystanie limitów kapitałowych, a także ocenia adekwatność kapitałową w kontekście łącznego współczynnika kapitałowego.
- 7) W zakresie ryzyka biznesowego Bank poddaje analizie wpływ zewnętrznych czynników makroekonomicznych na realizację założeń strategicznych, w tym wyniku finansowego.
- 8) W zakresie ryzyka braku zgodności Bank dokonuje analizy zgodności regulacji i procesów wewnętrznych z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa.

Identyfikacja i pomiar ryzyka w Banku dokonywane są przez Zespół ds. Ryzyk i Analiz. W przedmiotowym procesie uczestniczą ponadto Rada Nadzorcza, Zarząd oraz Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami.

Schemat 2. Przebieg procesu zarządzania ryzykiem

2.7 Informacje ujawniane w trybie art. 435 Rozporządzenia CRR.

Członkowie Zarządu sprawują stanowiska dyrektorskie wyłącznie w Banku Spółdzielczym w Gliwicach. Każdy z członków Zarządu zajmuje po jednym stanowisku dyrektorskim tj. pełni funkcję członka Zarządu Banku Spółdzielczego w Gliwicach.

Członkowie Rady Nadzorczej zajmują po jednym stanowisku w instytucji finansowej tj. pełnią funkcje członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Gliwicach.

Członkowie Zarządu Banku powoływani są w zgodzie z postanowieniami Statutu Banku Spółdzielczego w Gliwicach, w oparciu o kryteria:

- 1) kwalifikacji personalnych;
- 2) doświadczenia zawodowego, w tym doświadczenia w zarządzaniu;
- 3) reputacji.

Członkowie Rady Nadzorczej wybierani są, w oparciu o sformalizowane zasady, przez Zebranie Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Gliwicach. W trakcie wyboru uwzględnia

się kryteria: kwalifikacji, doświadczenia i reputacji osobistej kandydata na członka Rady Nadzorczej Banku.

Biorąc pod uwagę skalę i profil działalności Banku Spółdzielczego w Gliwicach nie stosuje się strategii zróżnicowania w odniesieniu do wyboru członków organu zarządzającego.

W Banku funkcjonuje Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami, który w roku 2019 obradował szesnaście razy.

System przepływu informacji na temat poszczególnych ryzyk kierowanych do organu zarządzającego ma charakter sformalizowanego systemu informacji zarządczej, którego działanie zostało opisane w punkcie 2.6 niniejszej Informacji.

2.8 Oświadczenie Zarządu Banku Spółdzielczego w Gliwicach w zakresie profilu ryzyka

Zarząd Banku Spółdzielczego w Gliwicach oświadcza, iż wdrożył kompleksowy system zarządzania ryzykiem, który jest adekwatny do profilu ryzyka opisanego według niżej przedstawionych parametrów.

1. Ryzyko kredytowe

Wskaźnik jakości portfela kredytowego stanowiący relację między ekspozycjami kredytowymi zagrożonymi i wartością globalną portfela kredytowego na dzień 31.12.2019 r. – 4.01% (poziom maksimum 10%.)

Tabela 1. Jakość portfela kredytowego na dzień 31.12.2019 r.

Lp.	Kategoria ryzyka (N, PO, PS, W, S)	Ogółem (w tys. zł)	Struktura w %	Wskaźnik kredytów zagrożonych w % do obliga kredytowego
1	normalne	313 440.07	90.75%	
2	pod obserwacją	18 752.88	5.43%	
3	poniżej standardu	395.66	0.11%	0.12%
4	wątpliwe	1 212.59	0.35%	0.36%
5	stracone	11 581.87	3.35%	3.53%
	SUMA	345 383.07	100.00%	4.01%

2. Ryzyko płynności

Nadzorcze miary płynności określone w Uchwale 386/2008 Komisji Nadzoru Finansowego na dzień 31.12.2019 r.:

Luka płynności krótkoterminowej: 128 959.39 tys. złotych (minimum 0.00);

Współczynnik płynności krótkoterminowej: 3.00 (minimum 1.00);

Współczynnik pokrycia aktywów niepiętnych funduszami własnymi: 2.66 (minimum 1.00);

Współczynnik pokrycia aktywów niepiętnych: 1.40 (minimum 1.00);

Na dzień 31.12.2019 r. wskaźnik LCR (łącznie z depozytem obowiązkowym) ukształtował się na poziomie 2.88.

3. Ryzyko operacyjne

Suma wartości strat operacyjnych w roku 2019 – 267.29 tys. zł.

4. Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym

- 1) Iloraz zmiany dochodu odsetkowego do wartości prognozowanego dochodu odsetkowego w okresie 12 – stu miesięcy, w wyniku wzrostu stóp procentowych o 200 punktów bazowych, na dzień 31.12.2019 r. – 16.41% (poziom maksimum 20%);
- 2) Iloraz zmiany dochodu odsetkowego do wartości prognozowanego dochodu odsetkowego w okresie 12 – stu miesięcy, w wyniku spadku stóp procentowych o 200 punktów bazowych, na dzień 31.12.2018 r. – 16.41% (poziom maksimum 26%).

5. Ryzyko walutowe

Iloraz wartości całkowitej pozycji walutowej do wartości funduszy własnych na dzień 31.12.2019 r. – 0.12% (poziom maksimum 2%).

6. Ryzyko kapitałowe

Wartość łącznego współczynnika kapitałowego 16.99% – (minimum z uwzględnieniem buforów kapitałowych 14.25%).

3 Fundusze własne

W ramach Rozporządzenia CRR, dokonano redefinicji pojęcia funduszy własnych. W konsekwencji tego stanu rzeczy Bank Spółdzielczy w Gliwicach szacuje poziom funduszy własnych, nie jak dotychczas w oparciu o przepisy Ustawy Prawo bankowe, a w kontekście przywołanego Rozporządzenia.

Ujawniając informacje o funduszach własnych Bank posługuje się wymogami określonymi w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 roku w sprawie wykonawczych standardów technicznych w przedmiotowym zakresie.

Na dzień 31.12.2019 roku Bank oszacował wartość funduszy własnych na poziomie 61 191.66 tysiąca złotych.

Poziom Kapitału podstawowego TIER I na dzień 31.12.2019 r. przyjął wartość 59 474 tysiące złotych.

Poniżej przedstawiono szczegółową projekcję rachunku funduszy własnych. Pominęto tam pozycje przyjmujące wartość zero.

Tabela 2. Projekcja rachunku funduszy własnych na dzień 31.12.2019 r.

Kategoria	Kwota na dzień 31.12.2019 w tys. zł
Fundusz udziałowy	2 959.53
Fundusz zasobowy	57 363.63
Wartość netto WNiP	849.03
Razem kapitał TIER I	59 474.13
Pozostałe korekty funduszy własnych	1 717.53
Suma funduszy własnych (pomniejszonych o wartości niematerialne i prawne – kapitał uznany)	61 191.66

4 Wymogi kapitałowe

4.1 Opis metody stosowanej do oceny adekwatności kapitałowej

Bank szacuje adekwatność kapitałową określając kapitał wewnętrzny. Wielkość kapitału wewnętrznego służyć ma pokryciu wszystkich zidentyfikowanych, istotnych obszarów ryzyka występującego w działalności Banku.

W ramach oceny adekwatności kapitałowej Bank stosuje kompleksowe metody przekształcania miar ryzyka na wymogi kapitałowe, wykorzystując przede wszystkim metody ilościowe. W niewielkim zakresie opiera się także na metodach jakościowych.

Bank przyjmuje, że poziom łącznego współczynnika kapitałowego w Banku przyjmuje minimalną wartość, z uwzględnieniem buforów kapitałowych na poziomie 14.25%, tj. na poziomie wyższym od wymogów regulacyjnych 12.75%. Przyjmuje się ponadto, że wewnętrzny współczynnik z uwzględnieniem buforów kapitałowych, nie może być niższy od 12.25%. TIER I, który nie powinien być niższy od 11.25%, z uwzględnieniem buforów kapitałowych

Przyjęte w Banku zasady oceny adekwatności kapitałowej zakładają maksymalną alokację na wszystkie ryzyka na poziomie 63.50% funduszy własnych. Szczegółowy rozkład alokacji zilustrowano w poniższej tabeli.

Tabela 3. Struktura alokacji funduszy własnych na dzień 31.12.2019 r.

Wyszczególnienie obszaru ryzyka	Max % alokacji kapitału
Ryzyko kredytowe	50%
Ryzyko rynkowe, w tym:	5%
- ryzyko walutowe	1%
- ryzyko stopy procentowej	4%
Ryzyko operacyjne	5%
Ryzyko płynności	1%
Ryzyko koncentracji zaangażowań	1%
Ryzyko kapitałowe	1%
Pozostałe ryzyka	0.50%
RAZEM	63.50 %

Mając na względzie powyższe Bank wyznacza wymogi kapitałowe:

- 1) z tytułu ryzyka kredytowego stosując metodę standardową;
- 2) z tytułu ryzyka walutowego w oparciu o rachunek całkowitej pozycji walutowej (poziom całkowitej pozycji walutowej powyżej 2% funduszy własnych);
- 3) z tytułu ryzyka operacyjnego stosując metodę wskaźnika bazowego BIA.

4.2 Ekspozycje i wartość ekspozycji ważonej ryzykiem dla ryzyka kredytowego

Wymóg z tytułu ryzyka kredytowego wyznaczany jest metodą standardową. Szczegółowe zestawienie strukturalne w przedmiotowym zakresie przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 4. Struktura ekspozycji na dzień 31.12.2019 r.

Kategoria ekspozycji (bilansowe i pozabilansowe)	Wartość ekspozycji w tys. zł	Wartość ekspozycji ważonej ryzykiem w tys. zł
Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	77 200.00	2 015.00
Ekspozycje wobec samorządów terytorialnych lub władz lokalnych	3 362.00	726.00
Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	2 050.00	2 050.00
Ekspozycje wobec instytucji	126 176.00	1 814.00
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	38 750.00	37 712.00
Ekspozycje detaliczne	67 147.00	43 451.00
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	8 999.00	9 271.00
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomości	246 299.00	215 424.00
Ekspozycje kapitałowe	4 237.00	4 237.00
Inne pozycje	15 808.00	10 315.00
Razem	590 298.00	327 015.00

4.3 Wymogi kapitałowe dotyczące wszystkich obszarów ryzyka

Wymogi kapitałowe regulacyjne oraz wymogi wewnętrzne w zakresie wszystkich obszarów ryzyka wskazano w poniższej tabeli.

Tabela 5. Struktura wymogów kapitałowych na dzień 31.12.2019 r.

Wyszczególnienie	Wymóg kapitałowy w tys. zł.
Regulacyjny wymóg kapitałowy z ryzyka kredytowego	26 161
Regulacyjny wymóg kapitałowy z ryzyka walutowego	0
Regulacyjny wymóg kapitałowy z ryzyka operacyjnego	2 645
Łączny regulacyjny wymóg kapitałowy	28 807
Wewnętrzny wymóg kapitałowy z ryzyka koncentracji „dużych udziałów”	79

Poniżej zaprezentowano informacje na temat współczynników kapitałowych.

Tabela 6. Struktura współczynników kapitałowych na dzień 31.12.2019 r.

Wyszczególnienie	Wymóg kapitałowy w %
Współczynnik kapitału podstawowego TIER I	16.52
Współczynnik kapitału TIER I	16.52
Łączny współczynnik kapitałowy	16.99
Łączny wewnętrzny współczynnik kapitałowy	16.49

5 Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta

Bank Spółdzielczy w Gliwicach nie identyfikuje ekspozycji na ryzyko kontrahenta, o którym mowa w Części Trzeciej, Tytuł II Rozdział 6 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych.

6 Bufory kapitałowe

Zgodnie z postanowieniami nadzoru krajowego Bank Spółdzielczy w Gliwicach przyjął na rok 2019 łączne bufory kapitałowe na poziomie 1.25%, co determinuje wymóg łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie 14.25%.

7 Wskaźniki globalnego znaczenia systemowego

Bank Spółdzielczy w Gliwicach nie spełnia kryteriów instytucji o znaczeniu systemowym zgodnie z art. 131 Dyrektywy 2013/36/UE.

8 Korekty z tytułu ryzyka kredytowego

8.1 Ogólne założenia strategii zarządzania ryzykiem kredytowym

Polityka zarządzania ryzykiem kredytowym obowiązuje na wszystkich poziomach zarządzania oraz we wszystkich jednostkach organizacyjnych Banku zajmujących się ryzykiem kredytowym, a do jej realizacji zobligowani są pracownicy Banku.

Podstawowymi celami Polityki zarządzania ryzykiem kredytowym Banku są:

- 1) racjonalne zarządzanie ryzykiem portfela kredytowego;
- 2) harmonijny wzrost portfela kredytowego przy utrzymaniu jego relatywnie wysokiej dochodowości i minimalizacji wskaźnika kredytów nieregularnych;
- 3) zapewnienie zgodności procedur i produktów kredytowych Banku z wymogami regulacyjnymi.

Działalność kredytowa ma podstawowe znaczenie dla stabilności funkcjonowania i dochodowości Banku. Bank zamierza rozważnie podejmować i zarządzać ryzykiem kredytowym by uzyskać odpowiednie efekty finansowe. Polityka zarządzania ryzykiem kredytowym powinna zapewnić długoterminową zyskowność i kultywowanie wieloletniej współpracy z klientem, opartej na rachunku ekonomicznym oraz obustronnym zaufaniu i optymalnym zaspokojeniu potrzeb klientów.

8.2 Definicje pozycji przeterminowanych i pozycji o utraconej wartości

W ramach standardowej analizy ryzyka kredytowego Bank dokonuje między innymi identyfikacji portfela ekspozycji zagrożonych (o utraconej wartości) i przeterminowanych. Przez należność przeterminowaną uznaje się wierzytelność z tytułu kapitału lub odsetek, której spłata nie nastąpiła w terminie umownym. Za należność zagrożoną uznaje się ekspozycję kredytową zaklasyfikowaną zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków, ze względu na kryterium terminowości spłat lub kryterium sytuacji ekonomiczno-finansowej, do kategorii: poniżej standardu, wątpliwe lub stracone.

8.3 Pozostałe istotne założenia procesu określania korekt

Bank zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków, pomniejsza poziom rezerwy celowej na ekspozycje kredytowe w sytuacji „normalne” (dotyczy kredytów i pożyczek detalicznych) o 25% wartości rezerwy na ryzyko ogólne.

Klasyfikacja ekspozycji o charakterze kredytowym do poszczególnych klas ryzyka odbywa się w oparciu o dwa kryteria:

- 1) kryterium terminowości spłaty kapitału i/lub odsetek;
- 2) kryterium oceny sytuacji ekonomiczno – finansowej kredytobiorcy lub poręczyciela.

Przegląd determinujący klasyfikację ekspozycji kredytowych w oparciu o kryterium terminowości dokonywany jest na koniec każdego miesiąca kalendarzowego (sprawozdawczego). W przypadku kryterium sytuacji ekonomiczno – finansowej przegląd dokonywany jest zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków, tj. w zależności od ekspozycji – odpowiednio w okresach kwartalnych i rocznych.

Na mocy przepisów w/w Rozporządzenia Ministra Finansów Bank tworzy rezerwy celowe na ryzyko związane z prowadzoną działalnością. Wysokość tworzonych rezerw celowych skorelowana jest bezpośrednio z klasyfikacją ekspozycji kredytowych oraz rodzajem przyjętych zabezpieczeń. Korekty wartości należności oraz poziomu rezerw wynikają bezpośrednio ze zmiany ich klasyfikacji (przeniesienia do wyższej lub niższej klasy ryzyka), a w przypadku rezerw dodatkowo ze zmiany zakresu i wartości zabezpieczeń wykorzystywanych do pomniejszenia podstawy tworzenia rezerw celowych oraz zmiany wartości rezerwy na ryzyko ogólne.

8.4 Całkowita i średnia kwota ekspozycji

W poniższej tabeli zaprezentowano ekspozycje (należności) bez uwzględnienia skutków ograniczenia ryzyka kredytowego.

Tabela 7. Struktura należności na dzień 31.12.2019 r.

Należności w złotych według stanu na dzień 31.12.2019 r. (w tys. zł)	
Należności od sektora finansowego	136 445.17
Należności od sektora niefinansowego	324 228.52
Należności od sektora budżetowego	3 846 519.19

Dodatkowo w poniższej tabeli zaprezentowano średnią kwotę ekspozycji (należności) w okresie od 01.01.2019 roku do 31.12.2019 roku, z uwzględnieniem kategorii ekspozycji.

Tabela 8. Średnia wartość ekspozycji kredytowych w podziale na klasy ryzyka na dzień 31.12.2019 r.

Średnia wartość ekspozycji kredytowych w podziale na klasy ryzyka w wartościach nominalnych na dzień 31.12.2019 r. (w tys. zł)	
Ekspozycje Normalne i pod obserwacją	325 684.56
Ekspozycje Poniżej standardu	585.84
Ekspozycje Wątpliwe	1 128.23
Ekspozycje Stracone	14 148.72

8.5 Rozkład geograficzny ekspozycji

Bank Spółdzielczy w Gliwicach prowadzi swoją działalność na ograniczonym jednolitym obszarze, co nie determinuje konieczności wyodrębnienia obszarów istotnych, ze względu na ważne kategorie ekspozycji kredytowych.

8.6 Rozkład branżowy ekspozycji

W ramach poniżej zaprezentowanych danych wskazano rozkład ekspozycji w zależności od branży, z uwzględnieniem podziału na kategorie.

**Tabela 9. Struktura branżowa ekspozycji kredytowych, z uwzględnieniem klas ryzyka
na dzień 31.12.2019 r. w tys. zł**

Branża	Wartość nominalna	struktura %	Wartość nominalna ekspozycji w klasie "Normalne"	struktura %	Wartość nominalna ekspozycji w klasie "Pod obserwacją"	struktura %	Wartość nominalna ekspozycji w klasie "Poniżej standardu"	struktura %	Wartość nominalna ekspozycji w klasie "Wątpliwie"	struktura %	Wartość nominalna ekspozycji w klasie "Stracone"	struktura %
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	11 475.68	3.32%	11 425.41	3.65%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	50.27	0.43%
Górnictwo i wydobywanie	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Przetwórstwo przemysłowe	40 249.55	11.65%	36 084.41	11.51%	143.56	0.77%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	4 021.59	34.72%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, wodę i powietrze	50.35	0.01%	50.35	0.02%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz rekultywacja	4 642.51	1.34%	4 577.27	1.46%	0.00	0.00%	65.24	16.49%	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Budownictwo	51 104.12	14.80%	46 011.30	14.68%	4 698.55	25.06%	0.00	0.00%	100.00	8.25%	294.27	2.54%
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych i motocykli	36 543.16	10.58%	23 559.18	7.52%	6 937.74	37.00%	5.21	1.32%	0.00	0.00%	6 041.03	52.16%
Transport i gospodarka magazynowa	5 644.24	1.63%	5 123.34	1.63%	0.00	0.00%	21.36	5.40%	300.99	24.82%	198.55	1.71%
Zakwaterowanie i usługi gastronomiczne	16 923.08	4.90%	12 702.53	4.05%	4 136.25	22.06%	0.00	0.00%	84.30	6.95%	0.00	0.00%
Informacja i komunikacja	550.52	0.16%	510.52	0.16%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	40.00	3.30%	0.00	0.00%
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	8 084.62	2.34%	8 050.32	2.57%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	34.30	0.30%
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	53 543.00	15.50%	53 225.68	16.98%	151.30	0.81%	166.02	41.96%	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2 305.97	0.67%	2 298.95	0.73%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	7.02	0.06%
Usługi administracyjne i działalność wspierająca	8 832.12	2.56%	8 807.12	2.81%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	25.00	2.06%	0.00	0.00%
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3 626.50	1.05%	3 626.50	1.16%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Edukacja	107.50	0.03%	107.50	0.03%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	10 126.86	2.93%	10 094.46	3.22%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	32.40	0.28%
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	552.09	0.16%	552.09	0.18%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Pozostała działalność usługowa	450.00	0.13%	450.00	0.14%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Gospodarstwa zatrudniające pracowników; gospodarstwa produkujące w celu potrzeby	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Inne	90 571.22	26.22%	86 183.15	27.50%	2 685.49	14.32%	137.83	34.84%	662.29	54.62%	902.45	7.79%
suma	345 383.08	100.00%	313 440.08	100.00%	18 752.88	100.00%	395.66	100.00%	1 212.59	100.00%	11 581.87	100.00%

8.7 Struktura ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności

**Tabela 10. Struktura ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności na dzień
31.12.2019 r.**

Struktura ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności na dzień 31.12.2019 r. w tys. zł												
	RAZEM	a'vista	od 1 do 7 dni	od 7d do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 do 6 miesięcy	od 6m do 1 roku	od 1r do 2 lat	od 2 do 5 lat	od 5 do 10 lat	od 10 do 20 lat	powyżej 20 lat
Instytucje sektora finansowego	8 050.32	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	8 050.32	0.00	0.00
Przedsiębiorstwa niefinansowe	190 433.20	8 644.22	23.79	4 535.50	17 161.03	16 678.31	31 770.61	26 965.02	52 117.11	26 467.31	5 416.68	653.61
Gospodarstwa domowe	126 939.11	3 669.92	170.46	1 130.23	3 792.32	5 369.64	9 756.51	14 485.66	31 594.24	27 269.05	25 613.33	4 087.75
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	16 119.66	0.00	16.26	97.41	232.93	349.88	662.48	1 149.28	3 565.80	5 094.97	4 950.65	0.00
Instytucje samorządowe	3 840.78	0.00	0.00	7.94	135.33	99.45	242.72	558.84	1 391.11	1 405.40	0.00	0.00
Suma	345 383.08	12 314.15	210.51	5 771.07	21 321.61	22 497.28	42 432.32	43 158.80	88 668.26	68 287.06	35 980.67	4 741.36

8.8 Uzgodnienie zmian korekt o ryzyko kredytowe dla ekspozycji o utraconej wartości

Tabela 11. Zmiany poziomów rezerw celowych w latach 2018-2019 w tys. złotych

Kategorie należności	Stan na 31.12.2019 roku	Zwiększenia Rezerw	Inne księgowania	Rozwiązanie rezerw	Stan na 31.12.2018 roku	Wymagany poziom rezerw na 31.12.2019 roku
Należności normalne						
- sektor niefinansowy	0	159.17		159.17	0	0
Należności pod obserwacją	101.70	54.39	5.77	37.32	90.40	101.70
- sektor finansowy						
- sektor niefinansowy	101.70	54.39	5.77	37.32	90.40	101.70
- sektor budżetowy						
Należności poniżej standardu	15.05	106.17		98.269	7.14	15.05
- sektor finansowy						
- sektor niefinansowy	15.05	106.17		98 269.39	7.14	15.05
- sektor budżetowy						
Należności wątpliwe	206.35	351.98	0.01	163 766.91	18.14	206.35
- sektor finansowy						
- sektor niefinansowy	206.35	351.98	0.01	163 766.91	18.14	206.35
- sektor budżetowy						
Należności stracone	8 203.38	4 201.64	2 651.76	3 206.48	9 679.98	8 203.38
- sektor finansowy						
- sektor niefinansowy	8 203.38	4 201.64	2 651.76	3 206.48	9 679.98	8 203.38
- sektor budżetowy						
Rezerwy celowe ogółem	8 526.47	4 873.48	2 657.55	3 485.13	9 795.67	8 526.47

8.9 Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych

**Tabela 12. Zestawienie jakości kredytowej ekspozycji restrukturyzowanych
w tys. zł**

	Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacji				Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw		Zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu inwestycji restrukturyzowanych	
	Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane		w tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	w tym ekspozycje z utratą wartości	obsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	nieobsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	w tym zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu nieobsługiwanych ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacyjne
Kredyty i zaliczki	39.99	594.90	3.79	517.72	0.00	12.49	622.41	505.26
<i>banki centralne</i>	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
<i>instytucje rządowe</i>	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
<i>instytucje kredytowe</i>	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
<i>inne instytucje finansowe</i>	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
<i>przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	0.00	154.39	0.00	154.39	0.00	0.58	153.80	153.80
<i>gospodarstwa domowe</i>	39.99	440.51	3.79	363.33	0.00	11.90	468.60	351.46
Dłużne papiery wartościowe	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Zobowiązania do udzielenia pożyczki	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Łącznie	39.99	594.90	3.79	517.72	0.00	12.49	622.41	505.26

8.10 Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania

Tabela 13. Zestawienie jakości kredytowej ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania w tys. zł

		Nieprzeterminowane lub przeterminowane >30 dni ≤90 dni	Przeterminowane >30 dni ≤90 dni		Małe prawdopodobieństwo spłaty ekspozycji nieprzeterminowanych albo przeterminowanych ≤90 dni	Przeterminowane >90 dni ≤180 dni	Przeterminowane >180 dni ≤1 rok	Przeterminowane >1 rok ≤5 lat	Przeterminowane >5 lat	Przeterminowane >5 lat ≤7 lat	Przeterminowane >7 lat	w tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania
Kredyty i zaliczki	459 066.96	457 233.95	1 833.02	13 823.79	1 396.42	159.93	254.92	8 125.63	3 886.90			13 055.32
<i>Banki centralne</i>	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00			0.00
<i>Instytucje rządowe</i>	3 846.52	3 846.52	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00			0.00
<i>Instytucje kredytowe</i>	125 059.28	125 059.28	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00			0.00
<i>Inne instytucje finansowe</i>	11 385.89	11 385.89	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00			0.00
<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	181 203.63	181 203.63	0.00	8 798.89	318.65	65.57	180.18	5 380.08	2 854.41			8 110.68
<i>w tym MSP</i>	181 203.63	181 203.63	0.00	8 798.89	318.65	65.57	180.18	5 380.08	2 854.41			8 110.68
<i>Gospodarstwa domowe</i>	137 571.65	135 738.63	1 833.02	5 024.90	1 077.77	94.36	74.74	2 745.55	1 032.49			4 944.64
Dłużne papiery wartościowe	76 218.45	76 218.45	0.00	1 085.60	0.00	0.00	0.00	0.00	1 085.60			0.00
<i>Banki centralne</i>	75 913.75	75 913.75	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00			0.00
<i>Instytucje rządowe</i>	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00			0.00
<i>Instytucje kredytowe</i>	304.69	304.69	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00			0.00
<i>Inne instytucje finansowe</i>	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00			0.00
<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	0.00	0.00	0.00	1 085.60	0.00	0.00	0.00	0.00	1 085.60			0.00
Ekspozycje pozabilansowe												
<i>Banki centralne</i>												
<i>Instytucje rządowe</i>												
<i>Instytucje kredytowe</i>												
<i>Inne instytucje finansowe</i>												
<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>												
<i>Gospodarstwa domowe</i>												
Łącznie	535 285.41	533 452.39	1 833.02	14 909.39	1 396.42	159.93	254.92	8 125.63	4 972.50			13 055.32

8.11 Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy

Tabela 14. Zestawienie ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych oraz związanych z nimi rezerw w tys. zł

	Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna						Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw						Skumulowane odpisanie częściowe	Otrzymane zabezpieczenie i gwarancje finansowe		
	Ekspozycje obsługiwane			Ekspozycje nieobsługiwane			Ekspozycje obsługiwane - skumulowana utrata wartości i rezerwy			Ekspozycje nieobsługiwane - skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerw				Z tytułu ekspozycji obsługiwanych	Z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych	
	w tym etap 1	w tym etap 2		w tym etap 2	w tym etap 3		w tym etap 1	w tym etap 2		w tym etap 2	w tym etap 3					
Kredyty i zaliczki	459 066.96			13 823.79			99.63				8 270.92					5 547.15
Banki centralne	0.00			0.00			0.00				0.00					0.00
Instytucje rządowe	3 846.52			0.00			0.00				0.00					0.00
Instytucje kredytowe	125 059.28			0.00			0.00				0.00					0.00
Inne instytucje finansowe	11 385.89			0.00			0.00				0.00					0.00
Przedsiębiorstwa niefinansowe	181 203.63			8 798.89			87.48				5 533.37					3 265.52
w tym MSP	181 203.63			8 798.89			87.48				5 533.37					3 265.52
Gospodarstwa domowe	137 571.65			5 024.90			12.15				2 737.55					2 281.63
Dłużne papiery wartościowe	76 218.45			1 085.60			0.00				1 085.60					0.00
Banki centralne	75 913.75			0.00			0.00				0.00					0.00
Instytucje rządowe	0.00			0.00			0.00				0.00					0.00
Instytucje kredytowe	304.69			0.00			0.00				0.00					0.00
Inne instytucje finansowe	0.00			0.00			0.00				0.00					0.00
Przedsiębiorstwa niefinansowe	0.00			1 085.60			0.00				1 085.60					0.00
Ekspozycje pozabilansowe	52 171.26			0.00			2.07				0.00					0.00
Banki centralne	0.00															
Instytucje rządowe	0.00															
Instytucje kredytowe	0.00															
Inne instytucje finansowe	1 449.68															
Przedsiębiorstwa niefinansowe	40 176.42															
Gospodarstwa domowe	10 545.16															
Łącznie	587 456.67			14 909.39			101.70				9 356.52					5 547.15

8.12 Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowanie egzekucyjne

Tabela 15. Zestawienie zabezpieczeń uzyskanych przez przejęcie i postępowanie egzekucyjne w tys. zł

	Zabezpieczenia uzyskane przez przejęcie	
	Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
Rzeczowe aktywa trwałe	1 047.53	59.36
Inne niż rzeczowe aktywa trwałe	0	0
Nieruchomości mieszkalne	0	0
Nieruchomości komercyjne	0	0
Ruchomości (samochody, środki transportu, itp..)	0	0
Kapitał własny i instrumenty dłużne	0	0
Pozostałe	0	0
Łącznie	1 047.53	59.36

9 Aktywa wolne od obciążeń

Bank Spółdzielczy w Gliwicach nie posiada składników uznawanych za obciążone.

10 Korzystanie z ECAI

Bank Spółdzielczy w Gliwicach nie korzysta z ocen nadanych przez ECAI.

11 Ekspozycja na ryzyko rynkowe

Mając na względzie charakter działalności Bank Spółdzielczy w Gliwicach może identyfikować potencjalną ekspozycję wyłącznie na ryzyka walutowe. Na dzień 31.12.2019 roku nie powstały okoliczności determinujące wyznaczenie wymogu w przedmiotowym zakresie.

12 Ryzyko operacyjne

System zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku Spółdzielczym w Gliwicach oparty jest o wytyczne wynikające ze znowelizowanej w styczniu 2013 r. Rekomendacji M oraz obowiązującego od 1 stycznia 2014 r. tzw. pakietu CRD IV/CRR. Przejawia się to jasnym określeniem kompetencji i zadań w zakresie nadzorowania i kontroli systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, jak również w zakresie realizacji procesu zarządzania tym ryzykiem.

Podstawy funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym wyznaczają:

1. Strategia zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku Spółdzielczym w Gliwicach, w której określono istotę i cel zarządzania ryzykiem operacyjnym, organizację zarządzania ryzykiem operacyjnym, ogólne zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym, a także profil ryzyka operacyjnego oraz tolerancję/ apetyt na ryzyko operacyjne;
2. Polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym – zawierająca opis struktury organizacyjnej oraz zamierzenia służące redukcji ryzyka operacyjnego.

Skuteczne zarządzanie ryzykiem operacyjnym Banku realizuje następująca struktura organizacyjna:

- 1) Rada Nadzorcza Banku;
- 2) Zarząd Banku, w tym Prezes Zarządu pełniący bezpośredni nadzór nad ryzykiem operacyjnym;
- 3) Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (KZAiP);
- 4) Zespół ds. Ryzyk i Analiz, a w jego ramach Komórka ds. zarządzania ryzykiem operacyjnym;
- 5) Dyrektorzy/Kierownicy jednostek/komórek organizacyjnych;
- 6) Dział Kontroli Wewnętrznej;
- 7) Audyt wewnętrzny realizowany w ramach Systemu Ochrony Instytucjonalnej.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje identyfikację, pomiar, limitowanie, monitorowanie, raportowanie oraz redukowanie tego ryzyka i jest realizowany w sposób ciągły, w oparciu o Instrukcję zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Na dzień 31.12.2019 identyfikacja zdarzeń ryzyka operacyjnego odbywa się w oparciu o wykaz zdarzeń rejestrowanych poprzez moduł ryzyko operacyjne „Rejestr incydentów Ryzyka Operacyjnego RIRO” stanowiącego integralną część systemu finansowo księgowego. Identyfikacja zdarzeń ryzyka operacyjnego opiera się również na badaniu poziomu Kluczowych Wskaźników Ryzyka KRI oraz na analizie przeprowadzonych działań samooceny (ankiety samooceny).

W Banku określono wartości progowe (limity) ryzyka operacyjnego wyrażone za pomocą wartości KRI. Wartości progowe KRI wyznacza się na podstawie informacji o ryzyku operacyjnym Banku oraz na podstawie historycznych obserwacji stanu parametrów wrażliwych na występowanie ryzyka operacyjnego.

Poziom ryzyka operacyjnego jest monitorowany we wszystkich obszarach działania Banku.

System raportowania poziomu ryzyka operacyjnego obejmuje informację miesięczną dla Zarządu, Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami i kwartalną dla Rady Nadzorczej Banku na temat narażenia Banku na ryzyko operacyjne. Informacja ta zawiera:

- a) analizę rejestru zdarzeń operacyjnych;
- b) macierz bazylejską;
- c) mapę ryzyka operacyjnego;
- d) informację o zdarzeniach zewnętrznych;
- e) zalecenia służące redukcji ryzyka;
- f) analizę strat pośrednich i bezpośrednich w podziale na rodzaje zdarzeń operacyjnych;
- g) analizę wartości i limitów Kluczowych Wskaźników Ryzyka Operacyjnego (KRI);
- h) wyniki testu warunków skrajnych.

W poniższej tabeli przedstawiono wartości progowe strat z tytułu ryzyka operacyjnego w ramach poszczególnych rodzajów zdarzeń, jakie obowiązywały w 2019 roku, straty odnotowane w 2019 roku wg Raportów dotyczących ryzyka operacyjnego oraz ich procentowe wykorzystanie.

Tabela 16. Rodzaje zdarzeń operacyjnych

Rodzaj zdarzenia	Wartość progowa strat z tytułu ryzyka operacyjnego 2019	Kwota zdarzeń w 2019 roku	Procentowe wykorzystanie
1. Oszustwa wewnętrzne	20 tys. zł	0 tys. zł	0%
2. Oszustwa zewnętrzne	25 tys. zł	0.05 tys. zł	0%
3. Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	50 tys. zł	32.94 tys. zł	66%
4. Klienci, produkty i praktyki operacyjne	20 tys. zł	0 tys. zł	0%
5. Szkody związane z aktywami rzeczowymi	30 tys. zł	0 tys. zł	0%
6. Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	90 tys. zł	9.62 tys. zł	11%
7. Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	100 tys. zł	0.79 tys. zł	1%
8. Ryzyko prawne	100 tys. zł	223.88 tys. zł	224%

Bank wyliczając wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego stosuje metodę podstawowego wskaźnika BIA. Na dzień 31.12.2019 r. wymóg kształtował się na poziomie 2 645 tys. zł.

Zamierzenia Banku Spółdzielczego w Gliwicach służące redukcji ryzyka operacyjnego realizowane są poprzez podejmowanie następujących działań:

- modyfikowanie wewnętrznych aktów normatywnych w aspekcie redukcji ryzyka operacyjnego do poziomu akceptowanego;
- monitorowanie dostosowania organizacji wewnętrznej Banku, związanej z obszarem zarządzania ryzykiem operacyjnym do wymagań Komisji Nadzoru Finansowego;
- monitorowanie wewnętrznych procedur dotyczących zarządzania ryzykiem operacyjnym pod kątem zgodności z obowiązującymi przepisami prawa,
- usprawnianie zarządzania ryzykiem operacyjnym;
- organizacja szkoleń dla pracowników odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem operacyjnym oraz dla pozostałych w zakresie, w jakim generują ryzyko operacyjne;
- monitorowanie mechanizmów kontrolnych w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku jest wspomagany poprzez moduł ryzyko operacyjne „Rejestr incydentów Ryzyka Operacyjnego RIRO” stanowiącego integralną część systemu finansowo księgowego oraz przygotowanymi arkuszami kalkulacyjnymi Ms Excel.

Ponadto Bank w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem operacyjnym przestrzega Polityki zgodności, Polityki bezpieczeństwa informacji, Polityki kadrowej, które są ściśle powiązane z ryzykiem operacyjnym.

Straty z tytułu ryzyka operacyjnego w 2019 roku w kwocie 267.29 tys. zł stanowiły 11.24% wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego obowiązującego na dzień 31.12.2019 r.

13 Ryzyko płynności

Płynność jest jednym z najważniejszych aspektów działalności każdego banku. Utrzymywanie płynności na odpowiednim poziomie jest podstawą egzystencji banku. Płynność banku zapewniona jest przez posiadane środki pieniężne oraz możliwość zamiany niektórych składników majątkowych na pieniądź. Bank wdraża proces zarządzania ryzykiem płynności, który jest zintegrowany z procesem zarządzania ryzykiem w banku (z uwzględnieniem wpływu pozostałych obszarów ryzyka na profil i skalę ryzyka płynności). Bank działa w ramach Systemu Ochrony Zrzeszenia Banku BPS.

Kluczowy cel procesu zarządzania ryzykiem płynności stanowi zapewnienie możliwości realizowania przez Bank zobowiązań w perspektywie:

- 1) płynności śróddziennej i dziennej;
- 2) płynności w krótkim, średnim i długim okresie;
- 3) warunków normalnych i skrajnych;
- 4) banku;
- 5) rynku.

Bank realizuje cele strategiczne zarządzania ryzykiem płynności poprzez:

- 1) określenie apetytu na ryzyko płynności i wynikającej z niego tolerancji ryzyka płynności;

- 2) utrzymywanie nadzorczych miar płynności, w tym miary krótkoterminowej LCR i miary długoterminowej NSFR;
- 3) przyjęcie stosownych procedur zarządzania ryzykiem płynności;
- 4) przyjęcie właściwej struktury organizacyjnej procesu zarządzania ryzykiem płynności;
- 5) utrzymywanie odpowiedniej nadwyżki łatwo zbywalnych aktywów w celu zabezpieczenia możliwości przetrwania sytuacji kryzysowych związanych z płynnością;
- 6) przyjmowanie konserwatywnych założeń dotyczących zbywalności aktywów oraz dostępności finansowania w okresach kryzysowych;
- 7) analizowanie ryzyka płynności analogicznie, jak inne istotne rodzaje ryzyka;
- 8) niedopuszczanie, aby presja wyniku finansowego wpływała negatywnie na skalę i profil ryzyka płynności;
- 9) uwzględnianie wszystkich czynników materializacji ryzyka, również tych charakteryzujących się stosunkowo niską częstotliwością;
- 10) ostrożne uwzględnianie w pomiarze ryzyka płynności, a także planach awaryjnych możliwości pozyskania środków w ramach IPS;
- 11) uwzględnianie w pomiarze płynności śróddziennej tzw. zobowiązań kluczowych, rozumianych jako zobowiązania, z których niewywiązanie się w określonym terminie w ciągu dnia może stanowić zagrożenie dla reputacji banku lub jego działalności;
- 12) wdrożenie skutecznego systemu zarządzania płynnością śróddzienną.

Bank określa swoje potrzeby płynnościowe zgodnie z założeniami strategicznymi, w oparciu o plany finansowe działalności. Zasadniczą determinantę potrzeb stanowi działalność operacyjna generująca przychody wynikające z obciążania aktywów ryzykiem kredytowym.

Potrzeby płynnościowe Banku są określane przez fakt, iż prowadzi on działalność na ograniczonym obszarze i nie jest elementem szerszej grupy kapitałowej. Przy czym Bank prowadzić działalność w ramach Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Wymaga to zaangażowania istotnych środków obciążonych ryzykiem kredytowym, które może się zmaterializować w kontekście wystąpienia scenariuszy skrajnych. Czynnik ten jest uwzględniany przez Bank w ramach pomiaru ryzyka płynności, w tym w szczególności w ramach przeprowadzanych testów warunków skrajnych.

Podstawowe potrzeby płynnościowe Banku są związane z następującymi typami aktywów obciążonych ryzykiem kredytowym:

- 1) kredyty i pożyczki udzielane klientom detalicznym, przedsiębiorstwom, rolnikom, jednostkom samorządu terytorialnego, wspólnotom mieszkaniowym i instytucjom finansowym. Przedmiotowa struktura uwzględniana jest w przyjętej metodyce pomiaru i monitorowania ryzyka płynności.
- 2) lokaty złożone w ramach rynku międzybankowego, w tym środki zdeponowane w ramach Systemu Ochrony Instytucjonalnej BPS;
- 3) papiery dłużne Skarbu Państwa i Narodowego Banku Polskiego;
- 4) papiery wartościowe (dłużne i własnościowe) stanowiące inwestycje kapitałowe.

Bank uwzględnia również potrzeby płynnościowe wynikające z posiadanego zasobu aktywów trwałych, a także pozycji pozabilansowych o charakterze finansowym i gwarancyjnym. W ramach prowadzonego pomiaru ryzyka płynności Bank uwzględnia konieczność realizacji wszystkich zobowiązań pozabilansowych.

Zasadnicze źródło finansowania potrzeb płynnościowych Banku stanowią depozyty w podziale na a' vista i terminowe, przyjęte w ramach następujących grup klientów:

- 1) klienci detaliczni;
- 2) przedsiębiorcy i rolnicy;
- 3) jednostki samorządu terytorialnego;
- 4) w ograniczonym zakresie inni klienci.

W szczególności Bank uwzględnia źródła przepływów, przy założeniu ich podziału na część stabilną i niestabilną. Profil przepływów związanych z depozytami stabilnymi wskazuje na ich długoterminowy charakter.

Bank ze względu na charakterystykę swojej działalności nie uwzględnia w pomiarze ryzyka płynności podziału na linie biznesowe. Proces zarządzania ryzykiem płynności ograniczony jest do uwarunkowań krajowych.

Proces analizy zapotrzebowania na płynność uwzględnia warunki normalne, jak i warunki kryzysowe, gdzie założono kryzys wewnętrzny Banku, kryzys zewnętrzny oraz kumulację tych dwóch scenariuszy zdarzeń, z uwzględnieniem dodatkowych czynników wynikających z negatywnego efektu synergii.

Dla określenia przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu aktywów i pasywów Bank wykorzystuje metodę analizy luki płynności, która jest ustalana w oparciu o następujące zasady:

- 1) Bank dokonuje segmentacji aktywów zgodnie z realnymi terminami ich zapadalności;

- 2) Bank dokonuje segmentacji pasywów z uwzględnieniem kryterium podmiotowego i przedmiotowego, zgodnie z szacowanymi terminami ich wymagalności, przy uwzględnieniu statystycznego pomiaru stabilności;
- 3) Segmentacja aktywów i pasywów w kontekście przepływów pieniężnych uwzględnia zmiany uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych (w tym makroekonomicznych);
- 4) Określając pozycje w zakresie ryzyka płynności Bank uwzględnia nieoczekiwaną możliwość zapotrzebowania na płynność będącą skutkiem realizacji zobowiązań pozabilansowych lub skutkiem wzrostu odpływów płynności.

Bank zarządza ryzykiem płynności walutowej. Pomiar ryzyka płynności, z zastrzeżeniem, wykonywany jest dla wszystkich walut łącznie. W przypadku, gdy udział którejkolwiek z walut przekroczy 5% sumy bilansowej bank rozpocznie od następnego okresu sprawozdawczego pomiar ryzyka płynności dla tej waluty odrębnie. W takim przypadku Bank wdroży niezwłocznie procedury pomiaru ryzyka płynności dla poszczególnych walut.

Wykorzystywane przez Bank narzędzia zarządzania ryzykiem płynności obejmują w szczególności:

- 1) analizę przepływów w kontekście płynności śróddziennej i dziennej;
- 2) analizę luki płynności i analizę wskaźników płynności, z uwzględnieniem ryzyka koncentracji, zapewniającą możliwość dynamicznego prognozowania przyszłych przepływów pieniężnych, z uwzględnieniem reakcji kluczowych kontrahentów na zmiany warunków;
- 3) analizę stabilności depozytów;
- 4) analizę stabilności zobowiązań pozabilansowych;
- 5) analizę nadzorczych miar płynności, w tym analizę wskaźnika pokrycia wpływów netto LCR;
- 6) analizę skali i struktury bufora płynności, rozumianego jako nadwyżkę nieobciążonych, wysokiej jakości aktywów płynnych;
- 7) analizę wskaźników wczesnego ostrzegania;
- 8) analizę wykorzystania limitów wynikających z tolerancji ryzyka płynności;
- 9) przeprowadzanie i analizowanie wyników testów warunków skrajnych obejmujących: kryzys wewnętrzny Banku, kryzys zewnętrzny oraz kumulację tych dwóch scenariuszy zdarzeń, z uwzględnieniem dodatkowych czynników wynikających z negatywnego efektu synergii, a także testów wrażliwości oraz testów odwróconych;
- 10) pogłębioną analizę płynności długoterminowej;

- 11) tworzenie i testowanie co najmniej w okresach rocznych planów awaryjnych utrzymania płynności, w korelacji z wynikami testów warunków skrajnych;
- 12) analizę czynników FTP w kontekście wpływu zabezpieczenia przed ryzykiem płynności na rentowność działalności Banku;
- 13) System informacji zarządczej w obszarze ryzyka płynności;
- 14) kontrolę wewnętrzną ryzyka płynności.

Bank realizuje sformalizowaną strategię finansowania zapewniającą dywersyfikację źródeł finansowania działalności. Podstawowy element strategii finansowania stanowi Polityka depozytowa określająca kluczowe źródło finansowania działalności Banku. Dokument Polityki depozytowej jest skorelowany z planami biznesowymi Banku i tym samym jego treść jest spójna ze Strategią działania Banku. Polityka depozytowa określa główne źródła finansowania, z uwzględnieniem ich rozkładu w horyzoncie: krótkoterminowym, średnioterminowym i długoterminowym.

Stosując przyjętą strategię finansowania w kontekście aktywów Bank zakłada prowadzenie działalności w ramach Systemu Ochrony Instytucjonalnej Banku BPS. W tym kontekście Bank ogranicza koncentrację wzajemnych zaangażowań ponad poziom determinujący utrzymanie płynności i bezpieczeństwa Systemu.

Struktura organizacyjna banku, zapewnia rozdzielenie funkcji pomiędzy jednostkami:

- 1) przeprowadzającymi transakcje mające wpływ na ryzyko płynności,
- 2) odpowiedzialnymi za monitorowanie i kontrolowanie ryzyka płynności.

W proces zarządzania ryzykiem płynności zaangażowane są następujące organy i pracownicy:

- 1) Rada Nadzorcza – sprawuje nadzór nad zgodnością polityki banku w zakresie podejmowania ryzyka płynności ze strategią i planem finansowym Banku;
- 2) Zarząd Banku, w tym Prezes Zarządu, który pełni nadzór nad zarządzaniem ryzykiem płynności – odpowiada za zorganizowanie skutecznego procesu zarządzania ryzykiem płynności oraz nadzór nad efektywnością tego procesu, wprowadzając w razie potrzeby, niezbędne korekty i udoskonalenia. Odpowiada za akceptację i ograniczanie ryzyka płynności;
- 3) Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (KZAiP) – monitoruje, opiniuje zarządzanie ryzykiem płynności w Banku;
- 4) Zespół ds. ryzyk i analiz – uczestniczy w procesie akceptacji i ograniczania ryzyka płynności, opracowuje i aktualizuje metodykę zarządzania ryzykiem płynności, w tym

metodykę przeprowadzania testów warunków skrajnych, inicjuje wprowadzanie oraz rozwijanie narzędzi wspomagających zarządzanie ryzykiem, dokonuje pomiaru i analiz ryzyka płynności oraz sporządza raporty i przedstawia je odpowiednim komórkom Banku;

- 5) Dział Kontroli Wewnętrznej – nadzoruje metodykę zarządzania ryzykiem płynności w Banku oraz dokonuje przeglądów poprawności realizacji procesu zarządzania tym ryzykiem;
- 6) Audyt wewnętrzny realizowany w ramach Systemu Ochrony Instytucjonalnej;
- 7) Dział Finansowo – Księgowy – uczestniczy w procesie zarządzania płynnością śróddzienną, krótkoterminową i średnioterminową, a także płynnością walutową;
- 8) Pozostałe jednostki organizacyjne Banku – wpływające w sposób pośredni na skalę i profili ryzyka płynności.

Zarząd, a w szczególności Prezes Zarządu nadzorujący bezpośrednio proces zarządzania ryzykiem płynności, jest odpowiedzialny za to, aby wszystkie jednostki organizacyjne, których działanie wpływa na płynność Banku, znały zasady polityki i funkcjonowały zgodnie z zatwierdzonymi regulacjami. Poszczególni pracownicy odpowiedzialni za zarządzanie ryzykiem płynności współpracują zarówno z pracownikami, którzy monitorują sytuację rynkową, jak i z pracownikami innych komórek organizacyjnych, posiadającymi dostęp do informacji o kluczowym znaczeniu dla zapotrzebowania banku na płynność (np. z pracownikami zarządzającymi ryzykiem kredytowym).

Zarząd co najmniej raz w roku dokonuje oceny Polityki zarządzania ryzykiem płynności pod względem sposobu jej stosowania oraz ewentualnej konieczności wprowadzenia zmian. Zarząd banku informuje Radę o wynikach przedmiotowej oceny. Rada otrzymuje przynajmniej raz w roku sprawozdania Zarządu zawierające informację o realizacji zasad Polityki. Zarząd w okresach miesięcznych, a Rada w okresach kwartalnych analizuje raporty o poziomie płynności banku, ponoszonym przez bank ryzyku płynności, wykorzystaniu limitów wewnętrznych i skutkach decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem płynności. Rada jest niezwłocznie informowana w przypadku potencjalnych problemów płynnościowych w związku z istotnymi zmianami czynników ryzyka, w szczególności:

- 1) wzrastającym kosztem finansowania;
- 2) wzrastającą koncentracją pozycji istotnych dla ryzyka płynności;
- 3) wzrastającą luką płynności;
- 4) zmniejszeniem się dostępu do alternatywnych źródeł finansowania;

- 5) znaczącym i/lub notorycznym przekraczaniem limitów związanych z ryzykiem płynności;
- 6) trwałym spadkiem nadwyżki aktywów o wysokiej płynności;
- 7) zmianami warunków rynkowych, które mogą wskazywać na przyszłe zagrożenia w zakresie płynności.

Dane ilościowe dotyczące ryzyka płynności obejmują między innymi informacje na temat kalkulacji nadzorczych miar płynności, poziomu kształtowania się wskaźnika LCR w Banku oraz urealnioną lukę płynności wraz ze wskaźnikami luki płynności. Przedmiotowe dane zaprezentowano w tabelach poniżej.

Tabela 17. Poziom wskaźnika LCR (łącznie z depozytem obowiązkowym) według stanu na dzień 31.12.2019r.

Zabezpieczenie przed utratą płynności (w tys. zł)	Wpływy płynności netto (w tys. zł)	Wskaźnik pokrycia wpływów netto płynności LCR
123 941.54	43 030.54	2.88

Tabela 18. Zestawienie nadzorczych miar płynności na dzień 31.12.2019 r.

NADZORCZE MIARY PŁYNNOŚCI			
		Stan na dzień: 2019-12-31	
AKTYWA		WARTOŚĆ (w tys. zł)	
A1	Podstawowa rezerwa płynności	146 681.36	
A2	Uzupełniająca rezerwa płynności	42 220.71	
A3	Pozostałe transakcje zawierane na hurtowym rynku finansowym	646.33	
A4	Aktywa o ograniczonej płynności	339 941.82	
A5	Aktywa niepłynne	23 015.31	
PASYWA		WARTOŚĆ(w tys. zł)	
B1	Fundusze własne pomniejszone o sumę wartości wymogów kapitałowych z tyt. ryz. rynkowego r. rozl. Dostawy i r. kontrahenta	61 191.66	
B2	Środki obce stabilne	445 548.44	
B3	Pozostałe zobowiązania na hurtowym rynku finansowym	0.00	
B4	Pozostałe zobowiązania	4 966.98	
B5	Środki obce niestabilne	62 934.84	
NADZORCZE MIARY PŁYNNOŚCI		WARTOŚĆ	WARTOŚĆ MINIMALNA
M1	Luka płynności krótkoterminowej ((A1+A2)-B5) w tys. zł	125 967.23	0.00
M2	Współczynnik płynności krótkoterminowej ((A1+A2)/B5)	3.00	1.00
M3	Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi (B1/A5)	2.66	1.00
M4	Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności f. własnymi i środkami obcymi stabilnymi ((B1+B2)/(A5+A4))	1.40	1.00

Dane na temat urealnionej luki płynności i wskaźników luki zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 19. Urealniona luka płynności na dzień 31.12.2019 r.

	a'vista	od 1 do 7 dni	od 7 d do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 do 6 miesięcy	od 6 m do 1 roku	od 1 r do 2 lat	od 2 do 5 lat	od 5 do 10 lat	od 10 do 20 lat	powyżej 20 lat
LUKA - pozycje bilansowe											
Aktywa skumulowane	39 892 114.84	159 697 281.98	207 997 478.44	222 106 693.19	238 456 209.24	270 776 601.89	325 835 889.24	422 571 027.41	483 024 588.79	518 437 188.81	562 047 595.01
Pasywa skumulowane	28 930 042.69	40 282 970.09	61 967 567.20	91 104 954.45	117 934 534.27	174 040 815.18	197 870 895.92	225 574 409.40	341 319 209.30	450 824 639.17	562 047 595.01
Luka skumulowana	10 962 072.15	119 414 311.89	146 029 911.25	131 001 738.75	120 521 674.97	96 735 786.71	127 964 993.32	196 996 618.01	141 705 379.49	67 612 549.64	0.00
Wskaźniki luki płynności	1.38	3.96	3.36	2.44	2.02	1.56	1.65	1.87	1.42	1.15	1.00
LUKA - pozycje bilansowe + pozabilansowe											
Aktywa skumulowane	39 892 114.84	159 697 281.98	207 997 478.44	222 106 693.19	238 456 209.24	270 776 601.89	325 835 889.24	422 571 027.41	483 024 588.79	518 437 188.81	562 047 595.01
Pasywa skumulowane	44 691 497.47	56 044 424.87	85 231 604.59	119 749 755.85	153 324 538.24	220 543 433.07	249 146 595.72	277 442 732.07	393 490 470.28	502 995 900.15	614 218 855.99
Luka skumulowana	-4 799 382.63	103 652 857.11	122 765 873.86	102 356 937.35	85 131 671.00	50 233 168.82	76 689 293.52	145 128 295.34	89 534 118.51	15 441 288.66	-52 171 260.98
Wskaźniki luki płynności	0.89	2.85	2.44	1.85	1.56	1.23	1.31	1.52	1.23	1.03	0.92

Bank przeprowadza testy warunków skrajnych, w tym analizy scenariuszowe dla różnego rodzaju krótkoterminowych i utrzymujących się w czasie, zarówno wewnętrznych, jak i systemowych warunków skrajnych. Zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych określono Instrukcji przeprowadzania testów warunków skrajnych w Banku Spółdzielczym w Gliwicach.

Bank projektuje zasady oraz ustala zakres testów warunków skrajnych uwzględniając między innymi następujące czynniki:

- 1) Skalę ryzyka płynności;
- 2) Skalę i profil innych istotnych obszarów ryzyka;
- 3) Strukturę produktową Banku;
- 4) Strukturę terminową przepływów pieniężnych;
- 5) Konieczność spełnienia nadzorczych miar płynności;
- 6) Możliwość materializacji innego ryzyka w kontekście wpływu na ryzyko płynności;
- 7) Uzależnienie od zewnętrznych źródeł finansowania;
- 8) Uwarunkowania makroekonomiczne, w tym także ich zmienność;
- 9) Uwarunkowania i poziom zaufania na rynku finansowym, w tym także ich zmienność.

Projektowanie założeń testów warunków skrajnych realizowane jest w ramach Zespołu ds. Ryzyk i Analiz. Przyjęte założenia w przedmiotowym zakresie są akceptowane przez

Zarząd Banku. Kształtując założenia testów warunków skrajnych Bank uwzględnia interakcje między różnymi obszarami ryzyka. Zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych podlegają cyklicznym przeglądom w okresach co najmniej rocznych. Częstotliwość ta powinna być zwiększona w przypadku istotnych zmian uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych. Zarząd Banku zapewnia, że testy warunków skrajnych są analizowane odpowiednio konserwatywnie, bez względu na bieżącą sytuację płynnościową banku, a więc także wtedy, gdy dostępność płynności jest nieograniczona. Zarząd Banku dokonuje szczegółowej analizy i omówienia rezultatów przeprowadzonych testów warunków skrajnych. Wyniki przeprowadzonych testów warunków skrajnych są wykorzystywane w procesie zarządzania ryzykiem, a w szczególności w ramach awaryjnych planów płynności oraz w procesie planowania strategicznego Banku. Zarząd regularnie raportuje wyniki testów warunków skrajnych Radzie Nadzorczej Banku.

Przeprowadzane przez Bank testy warunków skrajnych składają się z:

- 1) jednoczynnikowych testów wrażliwości;
- 2) testów scenariuszowych;
- 3) testów odwróconych.

Przeprowadzane przez Bank testy warunków skrajnych obejmują wszystkie horyzonty czasowe zarządzania ryzykiem płynności, w tym płynność śróddzienną.

Przyjęte przez Bank scenariusze testów warunków skrajnych są przeprowadzane w trzech wariantach:

- 1) wariant wewnętrzny;
- 2) wariant zewnętrzny;
- 3) wariant łączony uwzględniający dodatkowe czynniki wynikające z negatywnego efektu synergii.

Wewnętrzny test scenariuszowy uwzględnia:

- 1) możliwą utratę zaufania uczestników rynku do banku, wpływającą na wszystkie źródła finansowania;
- 2) możliwość zwiększonych wypływów z tytułu depozytów;
- 3) koszt pozyskania finansowania i jego wpływ na wynik banku;
- 4) wpływ ewentualnych strat i wynikającego z nich spadku kapitału na zdolność banku do utrzymania relacji, w ramach której pozyskuje finansowanie;
- 5) wnioski i rezultaty testów warunków skrajnych przeprowadzonych dla innych rodzajów ryzyka.

Zewnętrzny test scenariuszowy uwzględniający:

- 1) jednoczesne ograniczenie dostępnego finansowania na wielu rynkach;
- 2) poważne zakłócenia operacyjne i rozliczeniowe zaburzające funkcjonowanie jednego lub więcej systemów płatniczych i rozliczeniowych;
- 3) prawdopodobne zachowania innych uczestników rynku finansowego w sytuacji wystąpienia warunków skrajnych na rynku;
- 4) efekty wtórne;
- 5) łączne oddziaływanie różnych czynników systemowych ryzyka płynności.

Łączony test scenariuszowy stanowi kombinację wariantów określonych powyżej, z uwzględnieniem możliwych interakcji, przy czym scenariusz ten nie jest prostą agregacją wyników poszczególnych testów. Zakłada on wystąpienie szoku systemowego i ponadprzeciętnych problemów Banku jednocześnie.

Wyniki testów warunków skrajnych są wykorzystywane w szczególności:

- 1) jako podstawa do podjęcia działań naprawczych bądź mających na celu ograniczenie ekspozycji banku na ryzyko płynności,
- 2) do dostosowania profilu płynnościowego banku do przyjętej tolerancji ryzyka płynności,
- 3) do oceny adekwatności nadwyżki płynności,
- 4) jako istotny wkład w proces kształtowania awaryjnego planu płynności,
- 5) jako element w procesie planowania strategicznego banku,
- 6) jako element codziennej praktyki zarządzania ryzykiem płynności,
- 7) bezpośrednio do ustalania limitów wewnętrznych,
- 8) jako podstawa do dostosowywania i ulepszania regulacji wewnętrznych.

Plany awaryjne w zakresie ryzyka płynności w sferze merytorycznej są spójne ze scenariuszami testów warunków skrajnych i stanowią ich konsekwencję.

14 Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym

Bank Spółdzielczy w Gliwicach posiadał na dzień 31.12.2019 następujące instrumenty kapitałowe.

- 1) Udziały Rudzkiej Agencji Rozwoju „Inwestor” sp. z o.o. o wartości nominalnej 20 tys. zł.;

Cel inwestycji: Rudzka Agencja Rozwoju "Inwestor" sp. z o.o. powstała w 1997 roku jako instytucja samofinansująca się, mająca na celu wspieranie i promocję przedsiębiorczości w mieście i regionie. Działalność ukierunkowana jest głównie na problematykę o charakterze publicznym. Mając na względzie przesłanki powołania podmiotu oraz fakt, iż Bank Spółdzielczy w Gliwicach od wielu lat działa prężnie na rudzkim rynku finansując znaczną liczbę podmiotów gospodarczych, podjęto decyzję o bezpośredniej partycypacji w inicjatywie.

- 2) Akcje i obligacje Banku Polskiej Spółdzielczości Spółka Akcyjna o wartości nominalnej 2 345.46 tys. zł.- akcje i 300 tys. zł - obligacje;

Cel inwestycji: Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. od wielu lat nieprzerwanie pełni funkcję największego banku zrzeszającego banki spółdzielcze w Polsce. Jest następcą prawnym Gospodarczego Banku Południowo – Zachodniego z siedzibą we Wrocławiu. Akcjonariuszami BPS S.A. są przede wszystkim banki spółdzielcze w nim zrzeszone (ponad 80% akcjonariatu). W tym aspekcie decyzję o objęciu akcji podjął również Bank Spółdzielczy w Gliwicach. Mając na względzie powyższe można stwierdzić, iż podstawa podjęcia przedmiotowej inwestycji nie opiera się wyłącznie na przesłankach finansowych, lecz na szerszym horyzoncie celów gospodarczych.

- 3) Obligacje Serii F GANT Development S.A. o wartości nominalnej 1 000 tys. zł. – utworzony odpis aktualizacyjny 1 000 tys. złotych,

Cel inwestycji: zyski kapitałowe.

- 4) Udział w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS o wartości nominalnej 5 tys. zł.

Cel inwestycji: Instrument obligacyjny w związku z uczestnictwem w Systemie Ochrony Instytucjonalnej Banku BPS S.A.

Wyżej wymienione instrumenty nie są przedmiotem obrotu giełdowego.

W 2019 roku Bank nie zrealizował zysków ani też nie poniósł strat z tytułu sprzedaży instrumentów kapitałowych.

W Banku nie wystąpiły niezrealizowane zyski lub straty z aktualizacji wyceny oraz wszelkie takie kwoty ujęte w funduszach własnych.

Wycena ekspozycji kapitałowych jest wykonywana w oparciu o zasady określone w Ustawie o rachunkowości zgodnie z Polskimi Standardami Rachunkowości.

15 Ekspozycje na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym

Bank identyfikuje ryzyko stopy procentowej wyłącznie w portfelu bankowym. Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej stanowi ryzyko wynikające z narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego Banku (głównie wyniku odsetkowego) oraz posiadanych kapitałów (funduszy) na niekorzystny wpływ zmian niezależnych od Banku rynkowych stóp procentowych. Ryzyko to objawia się w ramach:

1. ryzyka niedopasowania terminów przeszacowania,
2. ryzyka bazowego,
3. ryzyka opcji klienta.

W wyniku przeprowadzanych cyklicznie pomiarów Bank uznaje ryzyko krzywej dochodowości za nieistotne. Badanie istotności w przedmiotowym zakresie odbywa się w okresach co najmniej rocznych.

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie zmienności wyniku finansowego oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku. Nadrzędnym założeniem realizowanym przez Bank w przedmiotowym zakresie jest utrzymanie niskiej wrażliwości wyniku odsetkowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Bank zachowuje pozycję luki niedopasowania w ramach przyjętych limitów.

Dla potrzeb analizy ryzyka stopy procentowej Bank uwzględnia ryzyko wcześniejszych spłat kredytów i ryzyko zrywalności depozytów. Przedmiotowe wartości podlegają limitowaniu. Bank zakłada, że ich poziom nie będzie przekraczał wspomnianych limitów.

Bank prowadził swoją działalność przy założeniu następujących limitów ryzyka stopy procentowej, obowiązujących na dzień 31.12.2019 r.:

1. 5.5% - w przypadku narażenia funduszy własnych na szokowy wzrost stóp procentowych o 200 punktów bazowych;
2. 6.50% - w przypadku narażenia funduszy własnych na szokowy wzrost stóp procentowych o 200 punktów bazowych;

3. 20% - w przypadku narażenia wyniku odsetkowego na szokowy wzrost stóp procentowych o 200 punktów bazowych;
4. 26% - w przypadku narażenia wyniku odsetkowego na szokowy spadek stóp procentowych o 200 punktów bazowych.
5. 10% - w przypadku narażenia funduszy własnych na szokowy wzrost stóp procentowych o 100 pkt bazowych
6. 10% - w przypadku narażenia funduszy własnych na szokowy spadek stóp procentowych o 100 pkt bazowych

**Tabela 20. Narażenie Banku na szokowe wzrosty i spadki stóp procentowych
na dzień 31.12.2019 r.**

Rodzaj miernika	Poziom miernika 31.12.2019 r.
Luka skumulowana łącznie dla wszystkich aktywów i pasywów wrażliwych	119 993.91 tys.
Iloraz wartości luki skumulowanej do wielkości sumy bilansowej netto	21.35%
Zmiana dochodu odsetkowego w okresie 12-stu miesięcy od dnia analizy, wywołana wzrostem stóp procentowych o 200 punktów bazowych	2 061.49 tys.
Zmiana dochodu odsetkowego w okresie 12-stu miesięcy od dnia analizy, wywołana spadkiem stóp procentowych o 200 punktów bazowych	-2 061.49 tys.
Iloraz zmiany dochodu odsetkowego, spowodowanej wzrostem oprocentowania aktywów i pasywów wrażliwych o 200 punktów bazowych, do wartości prognozowanego dochodu odsetkowego w okresie 12 – stu miesięcy	16.41%
Iloraz zmiany dochodu odsetkowego, spowodowanej spadkiem oprocentowania aktywów i pasywów wrażliwych o 200 punktów bazowych, do wartości prognozowanego dochodu odsetkowego w okresie 12 – stu miesięcy	16.41%
Iloraz zmiany dochodu odsetkowego, spowodowanej wzrostem oprocentowania aktywów i pasywów wrażliwych o 200 punktów bazowych, do wartości funduszy własnych na dzień analizy	3.37%
Iloraz zmiany dochodu odsetkowego, spowodowanej spadkiem oprocentowania aktywów i pasywów wrażliwych o 200 punktów bazowych, do wartości funduszy własnych na dzień analizy	3.37%
Iloraz zmiany dochodu odsetkowego, spowodowanej zmianą oprocentowania aktywów i pasywów wrażliwych, których oprocentowanie oparte jest o stopy bazowe o 35 punktów bazowych, do wartości prognozowanego dochodu odsetkowego w okresie 12 – stu miesięcy – test	4.84%
Iloraz średniej wartości zerwanych w okresie 12-stu miesięcy kalendarzowych poprzedzających datę analizy, depozytów o do stanu	5.47%

depozytów ogółem na dzień analizy 6%	
Iloraz wcześniejszych spłat kredytów o stałej stopie procentowej, w okresie 12-stu miesięcy poprzedzających datę analizy, do stanu obliga kredytowego ogółem na dzień analizy 0.50%	0.05%
Iloraz zmiany dochodu odsetkowego, spowodowanej wzrostem oprocentowania aktywów i pasywów wrażliwych o 100 punktów bazowych, do wartości prognozowanego dochodu odsetkowego w okresie 12 – stu miesięcy	8.21%
Iloraz zmiany dochodu odsetkowego, spowodowanej spadkiem oprocentowania aktywów i pasywów wrażliwych o 100 punktów bazowych, do wartości prognozowanego dochodu odsetkowego w okresie 12 – stu miesięcy	8.21%

Monitorowanie, pomiar i limitowanie ryzyka stopy procentowej w Banku odbywa się w okresach miesięcznych dla pozycji złotych oraz walutowych łącznie. W przypadku, gdy udział jednej z walut obcych przekroczy 5% sumy bilansowej, Bank będzie sporządzał raporty dla tej waluty oddzielnie (w przeliczeniu na PLN).

16 Ekspozycje na pozycje sekurytyzacyjne

Bank Spółdzielczy w Gliwicach nie posiada instrumentów stanowiących pozycje sekurytyzacyjne.

17 Polityka w zakresie wynagrodzeń

W 2019 r. w na datę sporządzenia niniejszej informacji w Banku obowiązywała „Polityka wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Gliwicach.”

Polityka wynagrodzeń wspiera:

- 1) prawidłowe i skuteczne zarządzanie ryzykiem i niezachęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zatwierdzony przez Radę Nadzorczą akceptowalny ogólny poziom ryzyka;
- 2) realizację strategii zarządzania Bankiem i strategii zarządzania ryzykiem oraz przestrzegania zasad ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem;
- 3) ograniczenie ryzyka konfliktu interesów.

W Banku nie powołano komitetu ds. wynagrodzeń. Powyższe podyktowane jest skalą prowadzonej przez Bank działalności.

Bank zgodnie z przyjętą Polityką wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Gliwicach zidentyfikował pracowników, o których mowa w art.9ca ust.1 ustawy-prawo bankowe, zgodnie z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji (UE) nr 604/2014 z dnia 4 marca 2014 r. uzupełniającym dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE w odniesieniu do kryteriów jakościowych.

Prezentowane dane ilościowe dotyczące zmiennych składników wynagrodzeń uwzględniają dane zagregowane bez wyodrębnienia danych informacji członków Zarządu Banku. Ponadto ze względu na ograniczoną grupę osób objętych zasadami kształtowania zmiennych składników wynagrodzeń oraz charakterystykę struktury organizacyjnej banku, która uwzględnia wyłącznie podstawowe linie biznesowe, przedmiotowe dane nie uwzględniają podziału względem kryterium linii biznesowej.

Bank dokonuje w stosownych przypadkach przeglądu katalogu osób zajmujących stanowiska kierownicze, a w przypadku spełnienia przez nowe osoby stosownych kryteriów dokonuje aktualizacji wykazu. Przegląd wykonywany jest w szczególności w przypadku zasadniczych i systemowych zmian w zakresie struktury organizacyjnej Banku.

Polityka wynagrodzenia obejmuje:

- 1) składniki stałe,
- 2) składniki zmienne.

Wysokość przyznanych i wypłacanych zmiennych składników wynagradzania Bank uzależnia od zajmowanego stanowiska pracy oraz od sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku.

Oceny efektów pracy członków Zarządu Banku dokonuje Rada Nadzorcza Banku w oparciu o następujące dane ekonomiczne oraz wskaźniki finansowe:

- 1) zysk netto;
- 2) zwrot z kapitału własnego (ROE);
- 3) wskaźnika należności zagrożonych;
- 4) współczynnika kapitałowego TIER 1;

5) obliża.

Ocena wymienionych wskaźników dokonywana jest dodatkowo w aspekcie spełnienia przyjętych w banku norm w zakresie strategii zarządzania ryzykiem.

W przypadku pozostałych osób ocenę efektów pracy obejmują:

- 1) dla Głównego Księgowego Banku rzetelne prowadzenie ksiąg rachunkowych Banku w oparciu o zatwierdzone zasady rachunkowości, dbałość o staranne sporządzanie sprawozdań finansowych oraz deklaracji związanych z zobowiązaniami publicznoprawnymi;
- 2) dla Dyrektora ds. Ekonomiczno-Prawnych – realizację zadań związanych z systemem zarządzania oraz wsparciem prawnym działalności Banku.

Bank może ograniczyć lub wstrzymać zmienne składniki wynagrodzenia m.in. w przypadku:

- 1) negatywnej oceny pracy osoby pełniącej stanowisko kierownicze w Banku,
- 2) niespełnienia odpowiednich standardów dotyczących rękojmi bezpiecznego i ostrożnego zarządzania bankiem.

Zmienne składniki wynagrodzeń, ze względu na specyfikę formy organizacyjno-prawnej Banku, nie są wypłacane w instrumentach finansowych.

Suma wynagrodzeń osób na stanowiskach kierowniczych w roku 2019 osiągnęła poziom 2 149.36 tys. zł brutto, w tym wynagrodzenie stałe obejmowało kwotę 1 524.83 tys. zł brutto, natomiast wynagrodzenie zmienne kwotę 624.53 tys. zł brutto.

Wypłacona część wynagrodzenia zmiennego ukształtowała się na poziomie 325.25 tys. brutto zł, a kwota odroczonego przyjęła wartość 299.28 tys. zł brutto.

18 Dźwignia finansowa

Zgodnie z postanowieniami art. 451 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. oraz mając na uwadze treść Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) 2016/200 z dnia 15 lutego 2016r. ustanawiającego wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji Bank ujawnia dane dotyczące wskaźnika dźwigni.

Dźwignia finansowa - oznacza względną – w stosunku do funduszy własnych – wielkość posiadanych przez instytucję aktywów, zobowiązań pozabilansowych oraz zobowiązań warunkowych dotyczących płatności lub dostawy lub dostarczenia zabezpieczenia, z uwzględnieniem zobowiązań z tytułu otrzymanych środków finansowych, zaciągniętych zobowiązań, umów dotyczących instrumentów pochodnych lub umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, lecz z wyjątkiem zobowiązań, które można wyegzekwować wyłącznie w przypadku likwidacji instytucji;

Zgodnie ze sprawozdawczością ASIST LR NBP ITS poziom wskaźnika dźwigni finansowej ukształtował się na dzień 31.12.2019 r., na poziomie 10.08% i osiągnął wymagane minimum. Podstawowe czynniki determinujące poziom wskaźnika dźwigni obejmują:

- 1) wartość łącznej ekspozycji, która wyniosła 590 298.04 tys. zł;
- 2) poziom kapitału TIER 1, który przyjął wartość 59 474 tys. zł.

Bank oblicza i raportuje w sprawozdawczości obowiązkowej wskaźnik dźwigni na koniec każdego kwartału kalendarzowego. Przy obecnie przyjętych założeniach i biorąc pod uwagę coroczną ocenę istotności rodzajów ryzyka, Bank ocenia ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej jako ryzyko niskie. Zasady zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni ujęte są w procedurze wewnętrznej „Instrukcja zarządzania ryzykiem dźwigni finansowej”, a jeżeli chodzi o poziom wskaźnika dźwigni, to znajdował się on na bezpiecznym poziomie, przy niewielkich zmianach w okresach kwartalnych – nie jest więc uzasadniony opis czynników wpływających na zmiany jego wielkości.

19 Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego

Bank Spółdzielczy w Gliwicach nie stosuje metody IRB.

20 Stosowanie technik ograniczenia ryzyka

20.1 Zasady i procedury dotyczące kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych

Bank Spółdzielczy w Gliwicach nie wykorzystuje technik kompensacji pozycji bilansowych i pozabilansowych.

20.2 Zasady i procedury wyceny zabezpieczeń i zarządzania nimi

Bank Spółdzielczy w Gliwicach podejmując decyzję o zaangażowaniu kredytowym dąży do uzyskania pełnego zabezpieczenia o jak najwyższej jakości.

Jakość zaproponowanych zabezpieczeń Bank ocenia według ich płynności, aktualnej wartości rynkowej, dostępu do zabezpieczenia oraz ich wpływu na wysokość ewentualnie tworzonych rezerw celowych.

Ustanawiane zabezpieczenia korespondują z poziomem ryzyka, związanego z ekspozycją kredytową. Umowy dotyczące zabezpieczeń ekspozycji kredytowych podlegają monitorowaniu pod kątem ekonomicznym i prawnym.

W celu zmniejszenia ekspozycji Banku na ryzyko kredytowe, przy ustanawianiu prawnego zabezpieczenia stosuje się zasadę dywersyfikacji, zarówno w zakresie zabezpieczeń rzeczowych, jak i osobistych.

Prawne zabezpieczenie wierzytelności Banku stanowi potencjalne wtórne źródło spłaty tej wierzytelności. Z tego względu wartość rynkowa przyjętych zabezpieczeń jest systematycznie aktualizowana przez pracowników Banku, w ramach prowadzonego monitoringu.

Oceniając przedmiot zabezpieczenia Bank uwzględnia wartość zabezpieczenia możliwą do uzyskania podczas ewentualnego postępowania windykacyjnego, biorąc pod uwagę ograniczenia prawne, ekonomiczne oraz inne mogące wpływać na rzeczywistą możliwość zaspokojenia się Banku.

Zgodnie z postanowieniami Rekomendacji S Komisji Nadzoru Finansowego podstawowy miernik adekwatności zabezpieczenia wykorzystywany przez Bank stanowi wskaźnik LtV. W przedmiotowym zakresie przyjęto maksymalne poziomy LtV, zarówno na etapie udzielania ekspozycji kredytowej, jak i w całym okresie kredytowania. Poziom przedmiotowego parametru ustalany jest między innymi w oparciu o analizę skuteczności stosowania danego typu zabezpieczenia.

20.3 Opis głównych rodzajów zabezpieczeń przyjmowanych przez Bank

Bank Spółdzielczy w Gliwicach stosuje następujący katalog prawnych zabezpieczeń ekspozycji kredytowych:

- 1) weksel in blanco;
- 2) kaucja pieniężna;

- 3) blokada środków pieniężnych na rachunku bankowym wraz z pełnomocnictwem do dysponowania tym rachunkiem;
- 4) poręczenie według prawa cywilnego;
- 5) poręczenie wekslowe;
- 6) gwarancja;
- 7) przelew wierzytelności na zabezpieczenie;
- 10) cesja praw z umów ubezpieczenia;
- 11) przewłaszczenie na zabezpieczenie rzeczy oznaczonych co do gatunku/przeniesienie własności;
- 12) przewłaszczenie na zabezpieczenie rzeczy oznaczonych co do tożsamości/przeniesienie własności;
- 13) zastaw rejestrowy;
- 14) zastaw zwykły;
- 15) zastaw finansowy;
- 16) blokada rachunku inwestycyjnego
- 17) hipoteka;
- 18) hipoteka przymusowa;
- 19) oświadczenie o poddaniu się egzekucji;
- 20) przystąpienie do długu;
- 21) ubezpieczenie kredytu;
- 22) portfelowa gwarancja de minimis.

Główne rodzaje zabezpieczeń stosowanych przez Bank Spółdzielczy w Gliwicach obejmują w szczególności:

- 1) weksel własny in'blanco

Weksel jest papierem wartościowym o ściśle określonej przez prawo wekslowe formie charakteryzującej się tym, że umieszczenie na nim podpisu powoduje powstanie zobowiązania wekslowego. W celu zabezpieczenia wierzytelności Bank może przyjąć od dłużnika lub osoby trzeciej jeden lub kilka weksli własnych in blanco. Bank przyjmuje weksle wyłącznie z deklaracją wekslową.

2) hipoteka umowna

W celu zabezpieczenia oznaczonej wierzytelności wynikającej z określonego stosunku prawnego można nieruchomości obciążyć prawem, na mocy którego wierzyciel może dochodzić zaspokojenia z nieruchomości bez względu na to, czyją stała się własnością, i z pierwszeństwem przed wierzycielami osobistymi właściciela nieruchomości (hipoteka).

Przedmiotem hipoteki może być także:

- a) użytkowanie wieczyste wraz z budynkami i urządzeniami na użytkowanym gruncie stanowiącymi własność użytkowania wieczystego;
- b) spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu;
- c) wierzytelność zabezpieczona hipoteką.

3) zastaw rejestrowy

Wierzytelności Banku można zabezpieczyć zastawem rejestrowym na rzeczach ruchomych, a także na prawach majątkowych, jeżeli są zbywalne. Rzeczy obciążone zastawem lub papiery wartościowe czy inne dokumenty dotyczące praw obciążonych takim zastawem mogą być pozostawione w posiadaniu zastawcy lub osoby trzeciej wskazanej w umowie o ustanowieniu zastawu rejestrowego, jeżeli wyraziła na to zgodę.

4) przeniesienie prawa własności – przewłaszczenie

Zabezpieczenie wierzytelności Banku może nastąpić w drodze przeniesienia na Bank przez dłużnika lub osobę trzecią (przewłaszczającego) prawa własności rzeczy ruchomych lub papierów wartościowych, do czasu spłaty zadłużenia wraz z należnymi odsetkami, prowizją i innymi kosztami Banku. Przedmiotem przewłaszczenia mogą być m.in. następujące rzeczy ruchome:

- a) oznaczone co do tożsamości (maszyny, urządzenia, pojazdy mechaniczne zarejestrowane w Polsce itp.);
- b) oznaczone, co do gatunku (surowce, półfabrykaty, wyroby gotowe, towary przeznaczone do sprzedaży);
- c) papiery wartościowe;
- d) zbiór rzeczy.

20.4 Główne rodzaje gwarantów i kontrahentów kredytowych instrumentów pochodnych

Bank Spółdzielczy w Gliwicach nie jest zaangażowany w przedmiotowy zakres instrumentów.

20.5 Informacje na temat koncentracji w zakresie ograniczania ryzyka kredytowego

Bank dokonuje pomiaru ryzyka koncentracji stosowanych prawnych form zabezpieczeń ekspozycji kredytowych. Wyniki analizy w przedmiotowym zakresie przedstawiono poniżej.

Tabela 21. Koncentracja prawnych zabezpieczeń na dzień 31.12.2019 r.

Lp.	Nazwa zabezpieczenia	Wartość w tys. zł	Udział % zaangażowania w funduszach własnych Banku
1	Hipoteka na nieruchomości mieszkalnej	100 007.10	163.43%
2	Przewłaszczenie	2 603.50	4.25%
3	Zastaw	12 124.45	19.81%
4	Cesja należności z faktur i kontraktów	17 241.00	28.18%
5	Cesja wierzytelności umowy ubezpieczenia	6 161.34	10.07%
6	Weksel In blanco	2.00	0.00%
7	Blokada Środków na rachunku	41.77	0.07%
8	Kaucja	1 168.63	1.91%
9	Hipoteka na nieruchomości niezamieszkałej	152 486.29	249.19%
10	Przystąpienie do długu	7.36	0.01%
11	Poręczenie, gwarancja	4 362.07	7.13%
12	Pełnomocnictwo do rachunku	56.42	0.09%
13	Weksel	0.00	0.00%
14	Umowa o przejęcie długu	0.00	0.00%
15	Pozostałe	49 121.24	80.27%

21 Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego

Bank Spółdzielczy w Gliwicach nie stosuje metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego.

22 Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego

Bank Spółdzielczy w Gliwicach nie stosuje wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego.

23 Podsumowanie

Bank Spółdzielczy w Gliwicach prowadzi działania o charakterze permanentnym mające na celu stałe doskonalenie procesów zarządzania ryzykiem. Właściwa korelacja czynności operacyjnych z poziomem narażenia na ryzyko związane z działalnością Banku jest gwarancją dynamicznego i długookresowego rozwoju.

Informacje zawarte w niniejszym dokumencie sporządzono w oparciu o sprawozdanie finansowe Banku Spółdzielczego w Gliwicach za rok 2019 i według stanu na dzień 31.12.2019 r.